

अनुसूचित जाती कल्याण समिती

२०१५-२०१६

(तेरावी महाराष्ट्र विधानसभा)

रत्नागिरी जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक
कार्यालय व नगरपरिषद, रत्नागिरी यांच्या सेवेतील अनुसूचित जाती
प्रवर्गाचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व
अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या
विविध कल्याणकारी योजनांसंबंधीचा....

सहावा अहवाल

(हा अहवाल विधानसभेस/विधानपरिषदेस दिनांक १९ डिसेंबर, २०१६ रोजी
सादर करण्यात आला.)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,
विधान भवन, नागपूर
डिसेंबर, २०१६

अनुसूचित जाती कल्याण समिती

(२०१५-२०१६)

(तेरावी महाराष्ट्र विधानसभा)

रत्नागिरी जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक
कार्यालय व नगरपरिषद, रत्नागिरी यांच्या सेवेतील अनुसूचित जाती
प्रवर्गाचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व
अनुशेष तसेच त्यांचेसाठी राबविण्यात येणाऱ्या
विविध कल्याणकारी योजनांसंबंधीचा....

सहावा अहवाल

(तीन)

अनुसूचित जाती कल्याण समिती
(सन २०१५-२०१६)

समिती प्रमुख

(१) डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स.

सदस्य

(२) श्री. लखन मलिक, वि.स.स.

(३) श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.

(४) श्री. सुधाकर भालेराव, वि.स.स.

(५) श्री. सुधीर पारवे, वि.स.स.

(६) श्री. रमेश बुंदीले, वि.स.स.

(७) श्री. सुभाष साबणे, वि.स.स.

(८) डॉ. सुजित मिणचेकर, वि.स.स.

(९) प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स.

(१०) श्री. नरहरी झिरवाळ, वि.स.स.

(११) श्री. इम्तीयाज जलील सय्यद, वि.स.स.

(१२) श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(१३) अॅड. जयदेव गायकवाड, वि.प.स.

(१४) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

(१५) प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव

(२) श्रीमती मेघना तळेकर, उपसचिव

(३) श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव

(४) श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी

सन २०१५-२०१६ या वर्षाकरिता मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा व मा. सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांनी अनुक्रमे दिनांक १ मे, २०१५ व दिनांक २१ मे, २०१५ रोजी अनुसूचित जाती कल्याण समिती नामनिर्देशित केली आहे.

(पाच)

अनुक्रमणिका

अनुक्रमांक (१)	विषय (२)	पृष्ठक्रमांक (३)
	प्रस्तावना	सात
१	अहवाल	१
	जिल्हा परिषद, जिल्हा रत्नागिरी	०९
	जिल्हाधिकारी कार्यालय, जिल्हा रत्नागिरी	१३
	पोलीस अधीक्षक, जिल्हा रत्नागिरी	१८
	नगरपरिषद, रत्नागिरी, जिल्हा रत्नागिरी	२२
२	परिशिष्ट "एक" (रत्नागिरी जिल्हा परिषद व जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक कार्यालय व रत्नागिरी नगरपरिषद यांच्याकडून समितीला प्राप्त झालेली माहिती)	२७
३	परिशिष्ट "दोन" (समितीच्या बैठकींचे संक्षिप्त कार्यवृत्त)	६३

(सात)

प्रस्तावना

मी, अनुसूचित जाती कल्याण समितीचा समिती प्रमुख, समितीने अधिकार दिल्यावरुन समितीचा सहावा अहवाल सभागृहाला सादर करीत आहे.

समितीने जिल्हापरिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नगरपरिषद, रत्नागिरी तसेच पोलीस अधीक्षक कार्यालय रत्नागिरी येथे प्रत्यक्ष भेट देऊन त्यांच्या सेवेतील अनुसूचित जातीचे अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजना व विशेष घटक योजनांसंदर्भात माहिती जाणून घेण्याचे ठरविले व त्यानुसार उपरोक्त विभागाच्या संदर्भात तयार केलेल्या प्रश्नावलीबाबतची माहिती सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागामार्फत मागविण्यात आली.

समितीने उपरोक्त प्रश्नावलीच्या संदर्भात प्राप्त झालेल्या लेखी माहितीच्या आधारे अनुक्रमे दिनांक १० ते १२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी जिल्हा परिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नगरपरिषद, रत्नागिरी तसेच पोलीस अधीक्षक कार्यालय रत्नागिरी येथे प्रत्यक्ष भेट देऊन तैथील संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली. समितीस पुरविण्यात आलेली लेखी माहिती व प्रत्यक्ष भेटीच्यावेळी संबंधित अधिकाऱ्यांनी समिती समोर दिलेल्या साक्षीच्या अनुषंगाने प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे उपस्थित झालेल्या मुद्द्यांबाबत अधिक माहिती जाणून घेण्याच्या दृष्टीने समितीने दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी मंत्रालयीन विभागीय सचिवांची साक्ष घेतली. प्रत्यक्ष भेटीच्या वेळी व विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी मिळालेल्या माहितीचा सर्वकष विचार करून समितीने आपले अभिप्राय व शिफारशी या अहवालात समाविष्ट केलेल्या आहेत. परिशिष्ट “एक” मध्ये जिल्हापरिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक कार्यालय, रत्नागिरी व रत्नागिरी नगरपरिषद तसेच परिशिष्ट “दोन” मध्ये समितीच्या बैठकींचे संक्षिप्त कार्यवृत्त दिलेले आहे. समितीने दिनांक २१ नोव्हेंबर, २०१६ रोजी प्रारूप अहवालावर विचार करून तो संमत केला.

(आठ)

जिल्हापरिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस अधीक्षक कार्यालय व नगरपरिषद, रत्नागिरी यांच्या आस्थापनेवरील साक्षीच्या वेळी, प्रधान सचिव, गृह विभाग, ग्रामविकास विभाग, शालेय शिक्षण विभाग, सचिव, नगरविकास विभाग, सामान्य प्रशासन विभाग, उपसचिव, सामाजिक न्याय विभाग व इतर संबंधित अधिकारी यांनी समितीसमोर उपस्थित राहून समितीला आवश्यक ती माहिती देऊन जे सहकार्य केले त्याबद्दल समिती त्यांची आभारी आहे.

विधान भवन,

मुंबई,

दिनांक : २९ नोव्हेंबर, २०१६

डॉ. सुरेश खाडे

समिती प्रमुख,

अनुसूचित जाती कल्याण समिती.

अहवाल

जिल्हा परिषद, रत्नागिरी

अनुसूचित जाती कल्याण समितीने दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६ रोजी रत्नागिरी जिल्हा परिषदेला भेट देऊन जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी व इतर संबंधित अधिकाऱ्यांसमवेत अनुसूचित जाती प्रवर्गाच्या उमेदवारांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच त्यांच्यासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांसंदर्भात चर्चा केली. चर्चेच्यावेळी रत्नागिरी जिल्हासंदर्भात थोडक्यात माहिती देण्यास सांगितले असता जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी समितीला खालीलप्रमाणे माहिती दिली.

जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी ६६९४८ लोकसंख्या अनुसूचित जातीची आहे. जिल्ह्याचे स्त्री-पुरुष प्रमाण दर १ हजार पुरुषांच्या मागे ११२२ स्त्रिया असे प्रमाण आहे. संपूर्ण भारतात यासंदर्भात पहिल्या क्रमांकाचा जिल्हा आहे. जिल्हा परिषदेच्या एकूण ५७ सदस्यांपैकी ३१ महिला सदस्या आहेत, त्यांचे प्रमाण ५० टक्क्यांपेक्षा जास्त आहे. जिल्ह्यातील ११३ पंचायत समिती सदस्यांपैकी ५६ महिला सदस्या आहेत. जिल्ह्यात ४ नगरपरिषदा आहेत. यावर्षी नव्याने फॉर्म झालेल्या ५ नगरपंचायती आहेत. जिल्ह्याचे क्षेत्र ८२०८ चौरस मीटर आहे. ग्रामपंचायती एकूण ८४५ आहेत. दळणवळणाची अनेक साधने आहेत, त्यामध्ये सुमारे १९४ किलोमीटर्सचा रेल्वेमार्ग आहे. एक जिल्हा रुग्णालय आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्र ६७ आहेत. उप केंद्र ३७८ आहेत. जिल्हा परिषदेचे ६ दवाखाने आहेत. जिल्ह्यातील पशुधन ६ लाखांच्या वर आहे आणि त्यासाठी ७३ दवाखाने आहेत. शाळांची पटसंख्या जवळपास १ लाखाच्या वर आहे. जिल्ह्यात ब व क वर्ग पर्यटन स्थळे आहेत. जिल्हा परिषदेमध्ये अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या वर्ग-अ ते ड मधील तांत्रिक व अतांत्रिक पदे सरळसेवा भरतीद्वारे भरण्यासाठी अवलंबिण्यात येत असलेल्या कार्यपद्धतीप्रमाणे वर्ग-अ व ब ची पदे शासन रत्नावरुन भरली जातात. जिल्हा परिषदेतील वर्ग-क ची रिक्त पदे जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील जिल्हा निवड समितीमार्फत तर वर्ग-ड ची रिक्त पदे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,

जिल्हा परिषद याच्या अध्यक्षतेखालील समितीमार्फत शासनाने विहित केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार भरली जातात.

जिल्हा परिषदेतील वर्ग-क मधील विविध विभागांतील सरळसेवेची तांत्रिक व अतांत्रिक मंजूर पदे १०४२२ आहेत आणि पदोन्नतीची ९९३ पदे आहेत. तसेच वर्ग-ड मधील विविध विभागांतील सरळसेवेची तांत्रिक व अतांत्रिक मंजूर पदे ६१६ आहेत आणि पदोन्नतीची ७९ पदे आहेत. वर्ग-क मधील मंजूर पदांपैकी अनुसूचित जाती उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आलेली सरळसेवेची पदे १३५९ आहेत आणि पदोन्नतीची १३२ पदे आहेत. तसेच वर्ग-ड मधील मंजूर पदांपैकी अनुसूचित जाती उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आलेली सरळसेवेची पदे ८० आहेत आणि पदोन्नतीची ११ पदे आहेत. वर्ग-क ची प्रत्यक्षात भरण्यात आलेली सरळसेवेची पदे १२२७ आहेत आणि पदोन्नतीची २०४ पदे आहेत आणि वर्ग-ड ची प्रत्यक्षात भरण्यात आलेली सरळसेवेची पदे ७६ आहेत तर पदोन्नतीची ११ पदे आहेत. अद्याप वर्ग-क मध्ये सरळसेवेची १३२ पदे भरणे शिल्लक आहेत. मात्र पदोन्नतीमध्ये जास्तीची ७२ पदे भरण्यात आली आहेत. वर्ग-ड मध्ये सरळसेवेची ४ पदे भरणे बाकी आहे. मात्र पदोन्नतीमध्ये अनुशेष नाही. उप शिक्षकांची ९७ पदे भरणे शिल्लक आहे. शिक्षण सेवकांची भरती न झाल्यामुळे ९७ पदे भरणे राहिले आहे. शिक्षकांची ९८३ पदे मंजूर आहेत. त्यातील ९६२ पदे भरली आहेत. आता २१ पदे रिक्त आहेत. या व्यतिरिक्त २३ केंद्र प्रमुखांची पदे आहेत. सरळसेवेने ही पदे भरावयाची आहेत. याची जाहिरात शासन स्तरावर होणार असून ती प्रक्रिया व्हावयाची आहे. शिक्षक संवर्गात प्राथमिक शिक्षक, त्यानंतर पदवीधर शिक्षक जो सहावी ते आठवी वर्गात शिकवितो आणि मुख्याध्यापक असे तीन संवर्ग आहेत. उप शिक्षक, पदवीधर शिक्षक आणि मुख्याध्यापक हे एकाच संवर्गात धरले आहेत.

रत्नागिरी जिल्हा परिषदेकडून पुढे अशीही माहिती मिळाली की, आरोग्य सेवकांची १७७ पदे मंजूर असून त्यातील २३ पदे अनुसूचित जातीसाठी राखीव होती. या २३ पैकी २१ पदे भरली गेली आहेत. नुकत्याच झालेल्या भरतीमध्ये एक उमेदवार मिळाला आहे. अनुसूचित जातीसाठी राखीव एक पद रिक्त राहिले आहे. मंजूर पदाच्या ४ टक्के भरती करावयाची होती. एकूण १७७ मधील ३४ पदे रिक्त होती. त्यातील ७ पदे भरली आहेत. या ७ पदांपैकी एक पद अनुसूचित जातीसाठी

आरक्षित आहे. आरोग्य सेवक (महिला) संवर्गाची पदे भरण्याचे प्रकरण न्यायालयात प्रलंबित आहे. न्यायालयाने स्थगिती दिल्यामुळे त्यांना नेमणूक देता येत नाही. पूर्ण महाराष्ट्रात हीच स्थिती आहे. आरोग्य सेवक (पुरुष) ३ पदे क्षेत्र कर्मचारी म्हणून ज्यांची ३ वर्षे नियमित सेवा झाली अशा लोकांमधून भरावयाची आहेत. असे उमेदवार उपलब्ध नसल्याचे सह संचालक, हिवताप व हस्तीरोग, पुणे यांनी कळविल्यामुळे सरळसेवेने पदे भरण्यास परवानगी द्यावी म्हणून आम्ही आयुक्तांना दिनांक ८ सप्टेंबर, २०१५, १४ नोव्हेंबर, २०१५ व ८ डिसेंबर, २०१५ रोजी पत्र पाठविले आहे.

समितीने लघुलेखक व विस्तार अधिकारी (श्रेणी-२) संवर्गाच्या संदर्भात माहिती देण्यास सांगितले असता उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी नमूद केले की, लघुलेखक पदाचा अनुशेष आहे. आवश्यक पात्रताधारक उमेदवार उपलब्ध नाहीत. यासाठी १२० शब्द प्रती मिनिट लघुलेखनाची गती लागते. मात्र तेवढ्या गतीचे पात्र उमेदवार उपलब्ध नाहीत. पदोन्नतीची पदे मिळत नसतील तर जाहिरात देऊन सरळसेवेने पदे भरण्यासाठी आम्हाला खास बाब म्हणून मान्यता मिळाली तर ती पदे जरुर भरण्यात येतील. विस्तार अधिकारी (श्रेणी २) एक पदाचा अनुशेष आहे. श्रेणी २ मधून श्रेणी ३ मध्ये पदोन्नती द्यायची आहे. परंतु दिनांक १० जून, २०१४ च्या अधिसूचनेनुसार मंजूर पदांमध्ये बदल झाला आहे. त्यामुळे ग्रेड पे संदर्भात शासनाकडून मार्गदर्शन मागविले आहे. ते मार्गदर्शन प्राप्त होताच पद भरणार आहोत. पूर्वी श्रेणी २ आणि श्रेणी ३ अशी विस्तार अधिकाऱ्यांची पदे होती. दोन्ही पदासाठी ग्रेड-पे अनुक्रमे ४४०० आणि ४३०० रुपये होता. दिनांक १० जून, २०१४ च्या अधिसूचनेनुसार विस्तार अधिकारी (शिक्षण) असा पदनामामध्ये बदल झाला. केंद्र प्रमुख या पदामध्ये सुध्दा दिनांक १० जून, २०१४ च्या अधिसूचनेनुसार बदल झाला आहे. पूर्वी ७५ टक्के पदे सरळसेवेने भरली जात होती. आता ४० टक्के सरळसेवेने, ३० टक्के पदोन्नतीने व ३० टक्के विभागीय भरती परीक्षेच्या माध्यमातून भरण्याचा निर्णय झाला आहे. आम्ही १०० टक्के पदे भरली आहेत. पदोन्नतीने ९६ पदे जास्त भरली आहेत.

समितीने जिल्हा परिषदेमध्ये ग्रामसेवक, ग्रामविकास अधिकारी तसेच इतर विविध विभागातील विस्तार अधिकाऱ्यांची एकूण किती पदे मंजूर आहेत.

त्यापैकी किती पदे अनुसूचित जातीच्या उमेदवारासाठी राखीव आहेत. राखीव पदांपैकी प्रत्यक्षात किती पदे भरण्यात आली आहेत व अद्याप किती पदे रिक्त आहेत. सदर रिक्त पदे भरण्यासाठी आतापर्यंत काय प्रयत्न करण्यात आले आहेत अशी विचाराणा केली असता उप मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांनी विदित केले की ग्रामसेवकांची ५ पदे रिक्त आहेत. ग्रामविकास अधिकाऱ्यांची दोन पदे रिक्त असून ती निवडीतील पदे आहेत. एकाची निवड झाली असून पुढील परीक्षेमधून एक पद भरण्याचा प्रयत्न केला जाईल. पदोन्नतीचे एक पद रिक्त होते. त्याची नस्ती सादर केली आहे. विस्तार अधिकारी (पंचायत) एक पद रिक्त होते. त्या पदावर माहे एप्रिल, २०१५ मध्ये पदोन्नती दिली आहे.

समितीने, अनुसूचित जातीच्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक बाबी हाताळण्यासाठी जिल्हा परिषदेमध्ये विशेष मागासवर्ग कक्ष स्थापन करण्यात आला आहे काय, त्यासाठी किती अधिकारी व कर्मचारी उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत, याबाबत माहिती विचारली असता मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांनी अनुसूचित जातीच्या कर्मचाऱ्यांच्या सेवाविषयक बाबी हाताळण्यासाठी जिल्हा परिषदेमध्ये विशेष मागासवर्ग कक्ष स्थापन केला आहे. सदरचा कक्ष दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०१२ ला स्थापन केला असून सदर विशेष मागासवर्ग कक्षाकरिता २ अधिकारी व ९ कर्मचारी यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (साप्रवि) हे त्या कक्षाचे अध्यक्ष आहेत. सर्व संवर्गांचे प्रतिनिधी त्यामध्ये राहतील अशी कार्यवाही केली आहे अशी माहिती दिली.

समितीने जिल्हा परिषदेतील विभागांच्या बिंदू नामावली नोंदवह्या तपासणीसाठी शिल्लक आहेत काय अशी विचारणा केली असता सहायक आयुक्त (मावक) यांनी जिल्हा परिषदेतील ३-४ विभागांची बिंदू नामावली तपासणी सन २०१२ ला झालेली आहे. सामान्य प्रशासन विभागाची बिंदू नामावली तपासणी सन २०१२ ला झालेली आहे. त्यानंतर त्यांनी सन २०१५ ला करून घेतली पाहिजे होती. दर तीन वर्षांतून एकदा तपासणी करायची असते. शिक्षण विभागाची बिंदू नामावली तपासणे सुरु आहे. महिला व बालकल्याण विभागाने दिनांक १ ऑक्टोबर, २०१५ रोजी तपासणी करून घेतली आहे. पशुसंवर्धन विभागाने दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी बिंदू नामावली तपासणी

करून घेतली आहे. सामान्य प्रशासन विभाग राहिला आहे. आता ग्रामपंचायत विभागाची बिंदूनामावली तपासणी बाकी आहे. सन २०११ च्या परिपत्रकाप्रमाणे पूर्वी भरलेल्या पदांवर आरक्षण देण्यात यायचे. सन २०१४ च्या शासन निर्णयानुसार भरलेल्या पदांना आरक्षण देणे बंद केले आहे. त्यामुळे आरक्षणाची टक्केवारी बदलत राहते. आता सरळसेवेने किंवा पदोन्नतीने भरती होईल तेव्हा तपासणी करून घेणे गरजेचे आहे.

समितीने, जिल्हा परिषदेमार्फत मागासवर्गीय मुलामुलींची किंती वसतिगृहे शासकीय अनुदानातून चालविण्यात येत आहेत. सदर वसतिगृहांमध्ये कोणकोणत्या सुविधा पुरविण्यात येतात. स्वच्छता गृह व स्नानगृह उपलब्ध करून देण्यात आली आहेत काय, याबाबतची तसेच या वसतिगृहांत राहणाऱ्या एकूण मुलामुलींची संख्या किंती आहे. याबाबतची माहिती विचाराली असता जिल्हा परिषदेमार्फत मागासवर्गीय मुलामुलींची एकूण ३३ वसतिगृहे शासकीय अनुदानातून चालविण्यात येत आहेत. त्यांना अनुदान देण्यात येते. वसतिगृहात मुलांचे प्रमाण कमी आहे. रत्नागिरी येथील झाडगाव येथे स्वामी विवेकानंद संस्था, मुलांचे वसतिगृह चालवित असून तेथे ३५ मुले आहेत असे जिल्हा समाजकल्याण अधिकाऱ्यांनी सांगितले.

समितीने जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शाळेत शिकणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण फी, परीक्षा फी मॅट्रिकपूर्व योजनेत्तर व योजनेअंतर्गत सन २०१२-१३ ते २०१५-१६ वर्षनिहाय माहिती देण्यास सांगितले असता मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्यांनी पुढीलप्रमाणे माहिती दिली. सन २०१४-१५ पर्यंत १०० टक्के खर्च झाला. यावेळी पहिला हफ्ता, दुसरा हफ्ता उशिरा आला आहे. दिनांक ६ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी दुसरा हफ्ता प्राप्त करून घेतला आहे आणि तो १०० टक्के वितरित होणार आहे. सन २०१५-१६ पर्यंत १०० टक्के खर्च होणार आहे. जिल्ह्याची अनुसूचित जातीची लोकसंख्या ६६ हजार आहे. जास्त स्थलांतर शहरामध्ये झाले आहे, ग्रामीण भागात राहणाऱ्या लोकांची लोकसंख्या कमी आहे. आम्ही कॅप घेतले आहेत. वारंवार सूचना दिल्या आहेत. अनुसूचित जातीची एकूण मान्य संख्या ७४५ भरावयाची होती. त्याऐवजी सन २०१४-१५ मध्ये २६६ व सन २०१५-१६ मध्ये २६१ भरली आहे. शासनमान्य वसतिगृहांकरिता ॲनलाईन प्रवेशप्रक्रिया राबविली जाते. ॲनलाईन प्रक्रियेमुळे जास्तीत जास्त मुलांना प्रवेश मिळेल अशी व्यवस्था करण्यात येईल.

समितीने, जोडरस्ते व डांबरीकरण करणे इत्यादी कामांसाठी सन २०१४-१५ च्या मूळ अर्थसंकल्पात २९.५० लाख रुपयांची मागणी केली आणि सुधारित अर्थसंकल्पात ३१४ लाख रुपयांची मागणी केली. सदर रक्कम वाढवण्याची कारणे काय आहेत अशी विचारणा केली असता सन २०१५-१६ च्या मूळ अर्थसंकल्पात २० टक्क्यांनुसार सेसची उपयोजना केली होती. मूळ अर्थसंकल्पात अनुशेष धरला नव्हता. त्यामुळे सुधारित अर्थसंकल्प अनुशेष ग्राह्य धरून केलेला आहे. मूळ तरतूद २० टक्क्यांनुसार केली होती. सुधारित तरतुदीमध्ये प्राप्त झाल्यानुसार अनुशेष ॅ७ केला. त्यामुळे वाढीव तरतूद झाली आहे आणि त्यानुसार नियोजन केले आहे. आता फक्त ३ कोटी ३९ लाख रुपयांचा अनुशेष आहे. मूळ २ कोटी रुपयांचा अनुशेष होता. मागील अनुशेष २.४० लाख रुपयांचा होता. त्यानुसार ४.४७ लाख रुपयांची अर्थसंकल्पात तरतूद केली आहे आणि यावर्षी देखील तसेच केले आहे.

यावर समितीने ज्या मागण्यांच्या प्रशासकीय मान्यतेसाठी मंत्रालयात जावे लागते. उदा. पशुसंवर्धन, शिक्षण, खरेदी, वैद्यकीय अशा प्रकारच्या मान्यता घेण्यासाठी मंत्रालयात यावे लागू नये यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयातच या संदर्भातील मान्यता मिळावी. आपण तसे फिल्ड वर्क करणे गरजेचे आहे तरच कामे होतील असे मत व्यक्त केले.

समितीने अनुसूचित जातीतील व नवबौद्ध दारिद्र्य रेषेतील शेतकऱ्यांना अर्थसहाय्य देण्याच्या योजनेअंतर्गत सन २०१२-१३, २०१३-१४ व २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात एकूण किती रक्कम खर्च करण्यात आली आहे, याबाबत माहिती देण्यास सांगितले असता विशेष घटक योजनेतर्गत सन २०१२-१३ मध्ये ८७ लाभार्थ्यांना प्रत्येकी ५० हजार रुपयांप्रमाणे लाभ देण्यात आला. सन २०१३-१४ मध्ये ८७ लाभार्थ्यांना प्रती लाभार्थी ५० हजार रुपये लाभ देण्यात आला. सन २०१४-१५ मध्ये २९५ लाभार्थ्यांना प्रती लाभार्थी ५० हजार रुपये लाभ देण्यात आला. सन २०१२-१३ मध्ये ६ लाभार्थ्यांना, सन २०१३-१४ मध्ये २६ लाभार्थ्यांना व सन २०१४-१५ मध्ये १२ लाभार्थ्यांना शेळी गट पुरवठा करण्यात आला तसेच सन २०१२-१३ मध्ये १० लाभार्थ्यांना, सन २०१३-१४ मध्ये २९ लाभार्थ्यांना व सन २०१४-१५ मध्ये १२ लाभार्थ्यांना दुधाळ जनावरांचे वाटप केले आहे. पशुखाद्य वाटप योजनेअंतर्गत

लाभार्थीकडे असलेल्या स्वतःच्या दुधाळ जनावरांच्या भाकड काळात प्रत्येक म्हशीसाठी २२५ कि.ग्रॅ.पशुखाद्य व प्रत्येक गाईसाठी १५० कि.ग्रॅ.पशुखाद्य आणि गाभण काळात शेवटच्या दोन महिन्यांसाठी प्रत्येक गाई, म्हशीसाठी ९० कि.ग्रॅ. पशुखाद्य १०० टक्के अनुदानावर देण्यात येते. सन २०१२-१३ मध्ये ३०, सन २०१३-१४ मध्ये २५ व सन २०१४-१५ मध्ये २९ लाभार्थीना लाभ देण्यात आला अशी माहिती जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकाऱ्यांनी दिली.

समितीने भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजना या योजनेतर्गत अनुसूचित जातीच्या प्रत्येक विद्यार्थ्याला देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीबाबत विचारणा केली असता विभागीय प्रतिनिधींनी खालीलप्रमाणे माहिती दिली.

शैक्षणिक अभ्यासक्रमानुसार वेगवेगळी शिष्यवृत्ती आहे. अकरावी-बारावीकरिता दरमहा २९० रुपयांपासून, इंजिनिअरिंग-मेडिकल व पीएच.डी.करिता दरमहा ७५० रुपयापर्यंत रक्कम दिली जाते. पहिल्या वर्षी तो विद्यार्थी ज्या महिन्यात प्रवेश घेतो त्या महिन्याच्या २० तारखेच्या आत प्रवेश घेतला असेल तर तो महिना शिष्यवृत्तीसाठी विचारात घेतला जातो आणि परीक्षेच्या कालावधीपर्यंत शिष्यवृत्ती मिळते. रिच्युअलबाबत १२ महिन्याची शिष्यवृत्ती मिळते. याशिवाय डीम युनिक्सर्सिटी वगळता महाविद्यालयांमध्ये विद्यार्थीठाने ठरवून दिली असेल किंवा व्यावसायिक महाविद्यालयाबाबत शिक्षण शुल्क समितीने ठरवून दिली असेल अशी जी फी भरली आहे ती १०० टक्के दिली जाते. मागील वर्षी ऑफलाईन पद्धत होती तेव्हा २८,००० प्रवेश झाले होते. आता ऑनलाईन पद्धत सुरु केल्यानंतर ३३,००० प्रवेश झाले आहेत.

समितीने यावर ग्रामीण भागात विद्यार्थी ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज करण्यास जातात तेव्हा तांत्रिकदृष्ट्या अडचणी येतात. एखाद्या शाळेच्या मुख्याध्यापकांनी किंवा संस्था चालकांनी त्यांच्या संस्थेतील एका व्यक्तीची नियुक्ती करावी, त्या शाळेतील जी मुले शिष्यवृत्तीसाठी पात्र आहेत त्यांची सर्व माहिती घेऊन ऑनलाईन प्रक्रिया पूर्ण करण्याची जबाबदारी त्यांच्याकडे सोपावारी. त्यामुळे काम सोपे होईल. तुम्ही-आम्ही काय करता हे मुलांना माहिती नसते. शिष्यवृत्ती मिळाली नाही तर विद्यार्थी किंवा त्यांचे पालक आमच्याकडे येतात. आम्ही चौकशी केली तर सांगितले

जाते की, फॉर्म आला नाही, त्या विद्यार्थ्याला विचारले तर तो म्हणतो मला माहिती नाही. अज्ञान आणि सूझान दोघांनी मिळून जबाबदारी घेतली पाहिजे, तरच हा विषय मार्गी लागेल असे सुचविले.

समितीने, रत्नागिरी जिल्ह्यातील मागासवर्गीयांच्या शासकीय वसंतिगृहांतील अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांकरिता राखीव असलेल्या जागांपैकी रिक्त असलेल्या जागा भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली, असे विचारले असता रत्नागिरी जिल्ह्यात एकूण ९ शासकीय वसंतिगृहे आहेत. प्रत्येक वसंतिगृहाची मान्य संख्या ७५० आहे. वसंतीगृह इमारतीची क्षमता ७०० आहे. त्यापैकी अनुसूचित जातीसाठी ४७० जागा होत्या, त्यामधून ३६६ जागा भरल्या आहेत. सर्व प्रवर्गांतील ७०० विद्यार्थ्यांपैकी भरलेल्या जागा ५७५ आहेत. तसेच यामधील १५ टक्के खास बाबीच्या जागांनुसार १०५ जागा खास बाब प्रकरणांसाठी झालेल्या आहेत. खास बाब प्रकरणांवरील जागा भरण्याचे अधिकार आम्हाला नसतात. शासन स्तरावर अर्ज करतात. त्यांना त्यातून लाभ देण्यात येते असे विभागीय प्रतिनिधींनी विदित केले.

आपण जिल्हा परिषदेचा कारभार पारदर्शकपणे चालावा यासाठी वेबसाईट चांगल्या प्रकारे बनविली आहे. त्याबद्दल समिती आपले व आपल्या सहकाऱ्यांचे अभिनंदन करते.

विभागीय सचिवांची साक्ष :-

अनुसूचित जाती कल्याण समितीने दिनांक १० ते १२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी रत्नागिरी जिल्ह्यास दिलेल्या भेटीच्या अनुषंगाने संबंधित मंत्रालयीन विभागीय सचिवांची साक्ष दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी आयोजित केली होती. सदर साक्षीच्या वेळी समितीने रत्नागिरी जिल्हा परिषदेच्या सामान्य प्रशासन विभागातील लघुलेखक हे पद पदोन्तीने उपलब्ध होत नसल्याने सरळसेवेने सदर पद भरण्यास परवानगी मिळण्याबाबतचा प्रस्ताव दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी शासनाकडे पाठविला होता. सदर प्रस्तावास अद्याप परवानगी न देण्याची काय आहेत, अशी विचारणा केली असता विभागीय सचिवांनी विदित केले की, अनुसूचित जातीच्या ४ लघुलेखक पदांचा अनुशेष होता, त्यानंतर स्पर्धा परीक्षा घेतल्यावर अनुसूचित जातीचे दोन उमेदवार उत्तीर्ण झाले आहेत, त्यामुळे दोन पदांचा अनुशेष

शिल्लक आहे. अनुशेषाची ही दोन पदे सरळसेवेने स्पर्धा परीक्षा घेऊन भरण्यास परवानगी मिळालेली आहे. त्यानुसार लवकरच भरती प्रक्रिया सुरु करण्यात येणार आहे. सर्वसाधारणपणे जिल्हा परिषदेकडून प्रत्येक नोव्हेंबर महिन्यात रिक्त पदे भरण्यासंदर्भात जाहिरात देण्यात येते. त्यामुळे ही दोन पदे सरळसेवेने भरण्याची कार्यवाही नोव्हेंबर महिन्यात सुरु करण्यात येईल. ५० टक्के पदे पदोन्नतीने भरावयाची असतात, अनुसूचित जाती प्रवर्गातून ही पदे भरावयाची असतात. ५० टक्के पदांमधील २५ टक्के पदे अनुसूचित जाती प्रवर्गातून सरळसेवेने भरावयाची आहेत. आता ही पदे स्पर्धा परीक्षा घेऊन खुल्या प्रवर्गातून भरण्यास परवानगी देण्यात आलेली आहे. यासंदर्भातील प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर सादर करण्यात आलेला आहे. सेवा भरतीच्या नियमांमध्ये सुधारणा झाल्यानंतर पुढील कार्यवाही तातडीने करण्यात येणार आहे.

समितीने, राज्यभर शिक्षक आमदार व शिक्षक आंदोलने करीत आहेत. त्याअनुषंगाने शासनाने काय कार्यवाही केली आहे. तसेच अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकांना सामावून घेण्यास तयार नसणाऱ्या संस्थेच्या संचालकांवर काय कारवाई करण्यात आली आहे याबाबत माहिती देण्यास सांगितले असता सचिवांनी खुलासा केला की, २० टक्के अनुदान देण्याचे शासनाने मान्य केले आहे. जे शिक्षक अतिरिक्त झाले आहेत त्यांचे समायोजन सुरु आहे. काही संस्था अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकांना रुजू करून घेत नाहीत व त्यांना पगार मिळत नसल्यामुळे काही अडचणी निर्माण झाल्या आहेत यासंदर्भात शासनाकडून धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येत आहे. ज्या संस्थांचे संचालक मंडळ अतिरिक्त शिक्षकांना सामावून घेणार नाहीत, त्यांच्या संस्थेतील शिक्षकांची पदे कमी करण्यात येतील. त्याचप्रमाणे त्या पदांचे अनुदान त्या संस्थेला देण्यात येणार नाही. शिक्षण संस्थेच्या संचालकांवर कारवाई करण्याचे अधिकार धर्मादाय आयुक्तांना आहेत. यासंदर्भातील नियम तयार करण्यात येत असून तसा प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर सादर करण्यात आलेला आहे. शिक्षक भरतीची परीक्षा संस्थेने घेतली तरी त्यासंदर्भातील सर्व माहिती संगणकाच्या माध्यमातून शासनाकडे सादर करण्यात येणार आहे. गुणवत्ता यादीनुसार भरतीची प्रक्रिया पूर्ण करण्यात येणार आहे. जे उमेदवार गुणवत्ता यादीत आहेत त्यांनाच शिक्षकांच्या नियुक्त्या देण्यात येणार आहेत, संगणकीय प्रणालीच्या माध्यमातून

शासनाचे नियंत्रण संस्था चालक व शिक्षकांच्या भरतीवर राहणार आहे. सुमारे २५ हजार शिक्षकांची भरती स्थानिक पातळीवर करण्यात येत आहे. सुमारे ८ हजार शिक्षक अतिरिक्त होते त्यांना सामावून घेण्यात आले आहे. काही ठिकाणी शिक्षक अतिरिक्त असतील तर त्यांना जिल्हा परिषदेमध्ये सामावून घेण्यात येईल. नांदेड व लातूर येथे पटपडताळणी झाल्यानंतर जे निकष ठरले त्यानुसार शिक्षक अतिरिक्त ठरले आहेत, यासंदर्भातील शासन निर्णय २ मे, २०१२ मध्ये काढण्यात आला होता. शासनाकडून त्या जिल्ह्यात भरती करण्यात आलेली नाही. पटपडताळणीतून जे शिक्षक अतिरिक्त ठरले ते लोक आंदोलन करीत असून न्यायालयात देखील गेले आहेत.

समितीने, पशुधन पर्यवेक्षकाचे अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील अनुशेषाचे एक पद भरण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली अशी विचारणा केली असता सचिवांनी विदित केले की, नोव्हेंबर महिन्यात भरतीच्या वेळी सदर पदे भरले जाईल. उदाहरण सांगायचे झाल्यास १०० टक्के पदे भरायची असल्यास त्यापैकी ५० टक्के पदे सेवाज्येष्ठतेनुसार भरली जातात आणि उर्वरित ५० टक्के पदांपैकी २५ टक्के पदे भरण्याबाबत सेवेत कार्यरत असलेल्या कनिष्ठ कर्मचाऱ्यांची परीक्षा घेऊन त्यांना वरिष्ठ पदावरील संधी दिली जाते. परंतु त्यातूनही उमेदवार न मिळाल्यास ५० टक्के पदे थेट भरली जातात. जिल्हा परिषदेत ५० टक्के पदे सेवाज्येष्ठतेने घेतल्यानंतर उर्वरित ५० टक्के पदे सरळसेवेने न घेता त्यापैकी २५ टक्के पदे सेवेत कार्यरत असलेल्या कनिष्ठ कर्मचाऱ्यांची परीक्षा घेऊन भरती करण्यात येते. परंतु कर्मचारी परीक्षा उत्तीर्ण न झाल्यास उर्वरित ५० टक्के पदे थेट भरली जातात.

समितीने, रमाई आवास योजनेअंतर्गत घरकुलांचा लाभ देण्यात येणाऱ्या २६ लाभार्थ्यांनी लाभ देण्याबाबत विचारणा केली असता विभागीय प्रतिनिधींनी विदित केले की, याकरिता एकूण २५१ घरकुलांचे उद्दिष्ट होते. त्यापैकी १८० लोकांचे अर्ज प्राप्त झाले होते. १८० पैकी ४० लोकांच्या अर्जाच्या कागदपत्रांची पूर्तता झाली होती. या कागदपत्रांच्या पूर्ततेनंतर ४० पैकी २६ लोक लाभार्थी म्हणून पात्र ठरले. या लाभार्थ्यांना लवकर लाभ देण्याचा विचार करण्यात आलेला आहे. रत्नागिरी जिल्ह्यामध्ये संयुक्त कुटुंब पध्दती व जमिनीचे कमी प्रमाण, एकाच सात-बाराच्या

उताच्यावर कुटुंबातील सर्व सदस्यांची नावे असणे व इतर तत्सम अनेक समस्या आहेत. एकाच घरातील चार-पाच सदस्यांनी अर्ज केलेला असतो, त्यांना सात-बाराचा उतारा एकच असल्यामुळे पात्र करता येत नाही, याकरिता योग्य निकष निश्चित करून जास्तीत जास्त गरजू लोकांना लाभार्थी म्हणून निश्चित करता आले पाहिजे.

अनुसूचित जाती करिता रमाई आवास योजना असूनही लाभार्थी कमी मिळतात, असा एकंदर आढावा आहे. इंदिरा आवास योजनेच्या माध्यमातून आता घरकुले बांधावयास सुरुवात झालेली आहे. या योजनांचे निकष आता बदलण्यात आलेले आहेत. दिनांक ३० सप्टेंबर, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयातील निकासानुसार या आवास योजनेचे लाभार्थी होण्याकरिता सुटसुटीत निकष निश्चित करण्यात आलेले आहेत. आता येथून पुढे या योजनांच्या माध्यमातून जास्तीत जास्त लाभार्थी मिळू शकतील. याकरिता असलेल्या अटी पुढीलप्रमाणे आहेत. १. लाभार्थी हा महाराष्ट्र राज्यातील अनुसूचित जाती, नवबौद्ध या सवंगतील असावा. २. लाभार्थीचे महाराष्ट्र राज्यातील वास्तव्य कमीत कमी पंधरा वर्षांचे असावे. ३. लाभार्थी हा बेघर किंवा ज्याचे पक्के घर कोठेही नाही, असा असावा. ४. लाभार्थीची उत्पन्न मर्यादा ग्रामीण क्षेत्राकरिता कमाल १ लाख रुपये इतकी असावी.

यावर समितीने, कोकण भागामध्ये जमिनीचे कमी प्रमाण, संयुक्त कुटुंब पद्धती असल्याने एकाच सात-बारा उताच्यावर सर्वांची नावे असतात. यामुळे अनेक तांत्रिक व प्रशासनिक समस्या निर्माण होतात. जागेची उपलब्धताही कमी असल्यामुळे घरकुलाकरिता जागा सहजासहजी उपलब्ध होत नाही. यासाठी सदर योजनांचे निकष सुटसुटीत करून शासनाने अधिकाधिक लाभार्थ्यांना लवकरात लवकर घरे देण्याचे निश्चित केलेले आहे. परंतु सर्व लाभार्थ्यांना घरे घावयाचे म्हटल्यानंतर पुन्हा जागेचा प्रश्न उभा राहतोच. एखाद्या विशिष्ट तालुक्यातील खेड्यामध्ये दहा लोकांनी एकत्र येऊन सोसायटी बनवून जागा व घरबांधणीकरिता योजनेतर्गत अर्ज केला तर त्यांना जागेकरिता व घरबांधणीकरिता अनुदान देऊन कमी जागेवर ग्रांड + थी अशा प्रकारे चाळवजा इमारत आवास घरकुल योजनेतर्गत बांधली तर खर्चही कमी येईल. ही घरकुल योजना समूह योजनेतर्गतही मागविता येईल. समूह घरकुल योजना बांधल्यानंतर लाभार्थ्यांना पाणी व इतर मूलभूत सुविधा एकत्रितपणे

देण्याचा विचारही नियमाप्रमाणे योग्य पद्धतीने करता येईल. जमिनीचे भाव व दुर्मिळत्व लक्षात घेता आजकाल या योजनेंतर्गत मोफत घरे बांधणेही गरीब अनुसूचित जाती प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना फारसे सोपे राहिलेले नाही. या समूह घरकुल योजनेच्या संकल्पनेप्रमाणे या योजना राबविल्यानंतर जागेची बचत वा कमी जागेत जास्त घरे किंवा जास्त लाभार्थ्यांना घरकुले प्राप्त होऊ शकतात, याचा विभागीय पातळीवर विचार केला जाऊ शकतो. याकरिता विभागाने नियोजन करून व आवश्यक त्या शर्ती विहित वेळेत पूर्ण करून लवकरात लवकर घरकुले बांधली तर या योजनेपासून कोणीही वंचित राहणार नाही.

समितीने, रत्नागिरी येथील वसतिगृहाच्या इमारतीचे बांधकाम केवळ ५० टक्के झाले आहे. उर्वरित बांधकाम केव्हा पूर्ण करण्यात येईल, बांधकाम पूर्ण करण्यास कोणत्या अडचणी आहेत अशी विचारणा केली असता प्रतिनिधींनी विदित केले की, रायपाठण आणि देवरुख या गावांमधील वसतीगृह वन विभागाच्या अखत्यारित होते. सदर वसतीगृह इमारतीच्या दुरुस्तीचा प्रस्ताव होता. त्यासाठी सन २०१०-२०११ मध्ये ३२ लाख रुपये मंजूर झालेले होते. परंतु ते खर्च होऊ शकले नाही. सद्यःस्थितीमध्ये इमारतीचे बांधकाम चालू आहे.

अभिप्राय व शिफारशी :

समितीने, राज्यभर शिक्षक आमदार व शिक्षक आंदोलने करीत आहेत. त्याअनुषंगाने शासनाने काय कार्यवाही केली आहे. तसेच अतिरिक्त ठरणाच्या शिक्षकांना सामावून घेण्यास तयार नसणाऱ्या संस्थेच्या संचालकांवर काय कारवाई करण्यात आली आहे याबाबत माहिती देण्यास सांगितले असता सचिवांनी खुलासा केला की, २० टक्के अनुदान देण्याचे शासनाने मान्य केले आहे. जे शिक्षक अतिरिक्त झाले आहेत त्यांचे समायोजन सुरु आहे. काही संस्था अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकांना रुजू करून घेत नाहीत व त्यांना पगार मिळत नसल्यामुळे काही अडचणी निर्माण झाल्या आहेत यासंदर्भात शासनाकडून धोरणात्मक निर्णय घेण्यात येत आहे. ज्या संस्थांचे संचालक मंडळ अतिरिक्त शिक्षकांना सामावून घेणार नाहीत, त्यांच्या संस्थेतील शिक्षकांची पदे कमी करण्यात येतील. त्याचप्रमाणे त्या पदांचे अनुदान त्या संस्थेला देण्यात येणार नाही. शिक्षण संस्थेच्या संचालकांवर कारवाई

करण्याचे अधिकार धर्मादाय आयुक्तांना आहेत. यासंदर्भातील नियम तयार करण्यात येत असून तसा प्रस्ताव मंत्रिमंडळासमोर सादर करण्यात आलेला आहे. शिक्षक भरतीची परीक्षा संस्थेने घेतली तरी त्यासंदर्भातील सर्व माहिती संगणकाच्या माध्यमातून शासनाकडे सादर करण्यात येणार आहे. संगणकीय प्रणालीच्या माध्यमातून शासनाचे नियंत्रण संस्था चालक व शिक्षकांच्या भरतीवर राहणार आहे. सुमारे २५ हजार शिक्षकांची भरती स्थानिक पातळीवर करण्यात येत आहे. सुमारे ८ हजार शिक्षक अतिरिक्त होते त्यांना सामावून घेण्यात आले आहे. काही ठिकाणी शिक्षक अतिरिक्त असतील तर त्यांना जिल्हा परिषदेमध्ये सामावून घेण्यात येईल. पटपडताळणीतून जे शिक्षक अतिरिक्त ठरले ते लोक आंदोलन करीत असून न्यायालयात देखील गेले आहेत. म्हणून अतिरिक्त ठरणाऱ्या शिक्षकांना सामावून घेण्यास तयार नसणाऱ्या संस्था चालकांवर आतापर्यंत काय कारवाई केली आहे याची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.

जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी

समितीने दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६ रोजी रत्नागिरी जिल्हाधिकारी कार्यालयास दिलेल्या भेटीच्या वेळी जिल्हाधिकारी, प्रांत, तहसील कार्यालयातील कर्मचारीवृद्धाची रचना कशा प्रकारे केली आहे अशी विचारणा केली असता रत्नागिरी जिल्हाधिकारी यांनी जिल्हाधिकारी, प्रांत व तहसिल या तिन्ही स्तरावरील कर्मचारीवृद्धाची रचना पुढीलप्रमाणे असल्याचे समितीस अवगत केले.

जिल्हाधिकारी कार्यालयात जिल्हाधिकारी, अप्पर जिल्हाधिकारी, उप जिल्हाधिकारी, तहसिलदार, नायब तहसिलदार, अव्वल कारकून, लिपिक-टंकलेखक, वाहनचालक, नाईक, शिपाई, पहारेकरी अशी रचना आहे. प्रांत कार्यालयात उप विभागीय अधिकारी, नायब तहसिलदार, अव्वल कारकून, लिपिक-टंकलेखक, शिपाई अशी रचना आहे. तहसिल कार्यालयात तहसिलदार, नायब तहसिलदार, अव्वल कारकून, मंडळ अधिकारी, तलाठी, नाईक, शिपाई/पहारेकरी/कोतवाल ही पदे आहेत.

सेवाप्रवेश नियम जिल्हाधिकारी कार्यालय स्तरावर न होता शासनाकडून ठरविले जातात. गट क करिता सेवाप्रवेश नियम शासनाने तयार करुन दिले आहेत. गट ड बाबतचे सेवाप्रवेश नियम १९९५ नुसार कार्यवाही केली जाते. गट क व ड मधील रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाकडून मंजुरी घेऊन ॲनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविले जातात व लेखा परीक्षेअंती गुणवत्तेनुसार उमेदवारांची प्रवर्गनिहाय निवड करुन त्यानुसार रिक्त पदे भरली जातात. अतांत्रिक पदामध्ये जिल्हाधिकारी, अप्पर जिल्हाधिकारी, उप जिल्हाधिकारी, तहसीलदार, जिल्हा नियोजन अधिकारी, खनिकर्म अधिकारी ही वर्ग-अ ची पदे आहेत. वर्ग-ब मध्ये नायब तहलीसदार, वर्ग क मध्ये लेखाधिकारी, सहाय्यक लेखाधिकारी, उप लेखापाल, अव्वल कारकून, मंडळ अधिकारी, तलाठी, लिपिक-टंकलेखक, शिपाई, पहारेकरी, गोदाम पहारेकरी, हमाल-कम-स्वीपर, स्वच्छक व कोतवाल ही पदे आहेत. तर वर्ग-१ मध्ये जिल्हा सूचना अधिकारी, वर्ग-२ मध्ये खनिकर्म अधिकारी, गट क मध्ये भूकरमापक, वाहनचालक ही तांत्रिक पदे आहेत. गट अ मधील १६ पदे मंजूर असून त्यापैकी १२ पदे भरली आहेत. जिल्हा नियोजन अधिकाऱ्याचे पद रिक्त असून रत्नागिरीच्या प्रांत अधिकाऱ्यांकडे चार्ज दिलेला आहे. जिल्हा नियोजन अधिकारी १ पद व सहाय्यक जिल्हा नियोजन अधिकाऱ्यांची २ अशी ३ पदे रिक्त आहेत. खनिकर्म अधिकाऱ्याची सर्व पदे भरली आहेत. नायब तहसीलदारांची ५० पदे भरली असून त्यापैकी १ पद रिक्त आहे. लेखाधिकाऱ्याची ३ पैकी २ पदे भरली असून १ पद रिक्त आहे. उप लेखापाल ४ पैकी ३ भरली असून १ पद रिक्त आहे. अव्वल कारकून संवर्गात १७४ पदे मंजूर असून १७० पदे भरली आहेत व ४ पदे रिक्त आहेत. मंडळ अधिकाऱ्याची ७० पदे मंजूर असून त्यापैकी ६८ पदे भरली आणि २ पदे रिक्त आहेत. तलाठ्याची ३९९ पदे मंजूर असून ३७६ पदे भरली आहेत आणि २३ पदे रिक्त आहेत. लिपिक-टंकलेखकांची सरळसेवेची २३५५ पदे मंजूर असून त्यापैकी १९६ पदे भरली आहेत व ३९ पदे रिक्त आहेत. पदोन्नती अंतर्गत २७ पदे मंजूर असून १६ पदे भरली आहेत आणि ११ पदे रिक्त आहेत. मंडळ अधिकारी ही १०० टक्के पदोन्नतीची पदे आहेत. पदोन्नती देऊन ती पदे भरली जातात. त्यामधील अनुशेष आपण निश्चित करतो. गट क मध्ये सरळसेवा व पदोन्नतीमध्ये मंडळ अधिकारी, लिपिक-टंकलेखक, वाहनचालक हे संवर्ग आमच्याकडे असून ती कार्यवाही

जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून केली जाते. अव्वल कारकून या पदोन्नतीच्या संवर्गात २३ पदे मंजूर असून ८ पदे भरली व १ पद रिक्त आहे.

सरळसेवेबाबत म्हणावयाचे झाले तर सरळसेवेचे ८ संवर्ग आहेत आणि पदोन्नतीचे ५ संवर्ग आहेत. अनुसूचित जातीसाठी लिपिक-टंकलेखक संवर्गात ३० पदे राखीव असून २३ पदे भरली आहेत. ७ पदे रिक्त आहेत. तलाठी संवर्गात ५२ पदे राखीव असून ४६ पदे भरली असून ६ पदे रिक्त आहेत. वाहन चालक संवर्गात २ पदे राखीव असून ३ पदे भरली आहेत. शिपाई/पहारेकरी या संवर्गात १५ पदे राखीव असून १३ पदे भरली आहेत. २ पदे रिक्त आहेत. गोदाम/पहारेकरी या संवर्गात २ पदे राखीव असून ३ पदे भरली आहेत. हमाल कम स्वीपर या संवर्गात २ पदे राखीव असून ३ पदे भरली आहेत. कोतवाल या संवर्गात ५१ पदे राखीव असून ४६ पदे भरली आहेत. ५ पदे रिक्त आहे. कार्यालयातील अनुशेषाची सर्व पदे भरली आहेत. लिपिक-टंकलेखक या संवर्गात ७ पदे रिक्त आहेत. ही सरळसेवेची पदे आहेत. सामान्य प्रशासन विभागाकडून कोणत्या केडरमध्ये कोणत्या कालावधीपर्यंत भरती प्रक्रिया करायची आहे यासंदर्भातील सूचना मिळते. वित्त विभागाचा दिनांक २ जून, २०१५ चा शासन निर्णय आहे. त्यामध्ये सांगितले आहे की, लिपिक-टंकलेखक या संवर्गासाठी रिक्त पदांच्या ५० टक्के पदे किंवा कमी असतील तेवढी भरती करता येऊ शकतात. अनुशेष भरल्यानंतरच नियमित भरती करू शकतो. अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली लिपिक व तलाठी संवर्गातील सर्व रिक्त पदे भरली आहेत. लिपिक संवर्गाची सन २०१२ ला ५ पदे होती. ती भरली आहेत. तलाठी संवर्गाची सन २०१२ ला १३ पदे होती, ती भरली आहेत. सन २०१४ ला ६ व सन २०१५ ला ६ पदे होती, ती सर्व पदे भरली आहेत.

समितीने जिल्हाधिकारी कार्यालय, प्रांत कार्यालय व तहसील कार्यालयाकडे सध्या कार्यरत असलेल्या अनुसूचित जातीमधील किती कर्मचाऱ्यांनी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेली नाहीत याबाबत विचारणा केली असता जिल्हाधिकाऱ्यांनी विदित केले की, ७ प्रवर्गामध्ये १० कर्मचारी सोडून बाकी सर्वांनी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केले आहे. जात वैधता प्रमाणपत्र सादर न केलेल्या कर्मचाऱ्यांमध्ये ३ तलाठी आहेत व २ शिपाई आहेत. ८ तलाठीपैकी एकाचा प्रस्ताव उप विभागीय अधिकारी, राजापूर

यांनी जात पडताळणी समितीकडे सादर केला आहे. उर्वरित ४ कर्मचारी नव्याने नियुक्त झाल्याने त्यांचा प्रस्ताव पाठविण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. उप विभाग, रत्नागिरी यांच्या आरथापनेवरील ३ कर्मचारी यांनी जात वैधता प्रमाणपत्र न दिल्यामुळे त्यांना नोटीसा देण्यात आल्या आहेत. उप विभागीय अधिकारी, चिपळूण यांच्या कार्यालयाकडून एका शिपायाचा प्रस्ताव जात पडताळणी समितीकडे सादर करण्यात आला आहे. तो प्रस्ताव प्रलंबित आहे. उर्वरित एका शिपायाने जात वैधता प्रमाणपत्र न दिल्याने त्यांनो नोटीस काढली आहे.

विभागीय सचिवांची साक्ष :-

दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी झालेल्या साक्षीच्या वेळी समितीने, माहे नोव्हेंबर, २०१६ अखेर तलाठी, लिपिक-टंकलेखक, शिपाई/पहारेकरी व कोतवाल यांची २५ पदे रिक्त आहेत. त्याची कारणे काय आहेत, सदर पदे केव्हापर्यंत भरण्यात येतील, समितीने, रत्नागिरी जिल्ह्याला भेट दिल्यानंतर काय कारवाई करण्यात आली आहे, अशी विचारणा केली असता विभागीय प्रतिनिधींनी समितीस विदित केले की, यामध्ये तलाठ्यांची ८ पदे रिक्त आहेत. तसेच लिपिक-टंकलेखकांची ७ पदे रिक्त असून त्यांची परीक्षा घेण्यात आलेली आहे आणि याचा निकाल लवकरच जाहीर करण्यात येणार आहे. शिपायांची काही पदे कोतवालमधून भरण्यात येणार आहेत. एकूण २५ पदे रिक्त आहेत, यापैकी कोतवालाची ५ पदे रिक्त आहेत. त्यांची माहे सप्टेंबर, २०१६ मध्ये परीक्षा घेण्यात आलेली आहे. ही सर्व पदे डिसेंबर, २०१६ पर्यंत भरण्यात येतील.

जिल्हाधिकारी कार्यालयातील जात पडताळणी करून देण्यास विलंब झाल्याबाबत समितीला माहिती देण्यास सांगितले असता विभागीय प्रतिनिधींनी नमूद केले की, समितीने जानेवारी महिन्यात रत्नागिरी जिल्ह्याचा दौरा केला होता. त्यावेळी १० कर्मचाऱ्यांनी जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेले नव्हते. त्यापैकी ८ कर्मचारी तलाठी संवर्गातील आणि २ कर्मचारी शिपाई संवर्गातील होते. तलाठी संवर्गातील ८ कर्मचाऱ्यांपैकी आता ४ कर्मचाऱ्यांनी जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे प्रस्ताव सादर केलेला आहे. उर्वरित ४ कर्मचाऱ्यांचे प्रस्ताव या अगोदरच जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे जानेवारी, २०१५ आणि फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे प्रस्ताव सादर केलेला आहे. समितीकडून

निर्णय येणे बाकी आहे. संबंधित कर्मचाऱ्याला जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे प्रस्ताव सादर करावा लागतो. सहा महिन्यांच्या आत जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे प्रस्ताव सादर केला पाहिजे. त्यानंतर जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने देखील सहा महिन्यांच्या आत कार्यवाही करावी, अशा जात पडताळणी समितीला सूचना दिलेल्या आहेत.

समितीने, यावर कर्मचाऱ्यांना जात वैधता प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देणे हा प्रशासनाचा भाग आहे. हा विषय समाज कल्याण विभागाच्या अखत्यारित येतो. जात पडताळणी समितीने नोकरीस लागलेल्या कर्मचाऱ्यांचे जात वैधता प्रमाणपत्र तातडीने उपलब्ध करून दिले पाहिजे. जिल्हा स्तरावर कार्यालय केव्हा स्थापन होईल, त्यासाठी लागणारा स्टाफ, कार्यालयासाठी जागा याबाबत आपण नियोजन केलेले आहे काय, ही मोठी अडचण आहे. जे उमेदवार निवडणुकीसाठी उभे राहतात त्यांना सहा महिन्यात जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करावे लागते. उमेदवाराने सहा महिन्यांच्या आत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केले नाही तर प्रशासनाकडून पत्र येते की, आपण जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेले नसल्यामुळे अपात्र का करण्यात येऊ नये. आता संपूर्ण राज्यात महानगरपालिका, नगरपालिकांच्या निवडणुका जाहीर झालेल्या आहेत. त्यामुळे जवळपास २५०० उमेदवार जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे जात वैधता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी अर्ज करतील. जिल्हा परिषद, पंचायत समिती किंवा महानगरपालिकांच्या निवडणुकीसाठी उमेदवारांना जात वैधता प्रमाणपत्र असणे बंधनकारक केलेले आहे. यासाठी शासनाने जिल्हा स्तरावर जात पडताळणी समितीचे कार्यालय सुरु करण्याबाबतचा कालावधी निश्चित करावा. तीन महिन्यानंतर प्रत्येक जिल्हा स्तरावर जात प्रमाणपत्र पडताळणीचे परिपूर्ण कार्यालय असावे असे समितीने निर्देशित केले.

अभिप्राय व शिफारशी :

समितीच्या निर्दर्शनास आले आहे की रत्नागिरी जिल्हाधिकारी कार्यालयातील कर्मचाऱ्यांना जात वैधता प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देणे हा प्रशासनाचा भाग आहे. हा विषय समाज कल्याण विभागाच्या अखत्यारित येतो. जात पडताळणी समितीने नोकरीस लागलेल्या कर्मचाऱ्यांचे जात वैधता प्रमाणपत्र तातडीने उपलब्ध करून दिले पाहिजे. जिल्हा स्तरावर कार्यालय केव्हा स्थापन होईल, त्यासाठी लागणारा

स्टाफ, कार्यालयासाठी लागणाऱ्या जागेची मोठी अडचण आहे. जे उमेदवार निवडणुकीसाठी उभे राहतात त्यांना सहा महिन्यात जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करावे लागते. उमेदवाराने सहा महिन्यांच्या आत जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केले नाही तर प्रशासनाकडून पत्र येते की, आपण जात वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेले नसल्यामुळे अपात्र का करण्यात येऊ नये. आता संपूर्ण राज्यात महानगरपालिका, नगरपालिकांच्या निवडणुका जाहीर झालेल्या आहेत. त्यामुळे जवळपास २५०० उमेदवार जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे जात वैधता प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी अर्ज करतील. जिल्हा परिषद, पंचायत समिती किंवा महानगरपालिकांच्या निवडणुकीसाठी उमेदवारांना जात वैधता प्रमाणपत्र असणे बंधनकारक केलेले आहे. यासाठी शासनाने प्रत्येक जिल्हास्तरावर जात पडताळणी समितीचे परिपूर्ण कार्यालय सुरु करण्याबाबतचा कालावधी निश्चित करून त्याबाबत केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.

पोलीस अधिक्षक कार्यालय, रत्नागिरी

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी पोलीस अधिक्षकांसह झालेल्या बैठकीच्या वेळी समितीने पोलिसांकडे दाखल झालेल्या विविध गुन्ह्यांची व त्यासंदर्भात केलेल्या कार्यवाहीची माहिती देण्यास सांगितले असता पोलीस अधिक्षकांनी विदित केले की, सन २०१२-१४ या वर्षात १४ गुन्हे दाखल झाले होते. ज्यामध्ये खून आणि बलात्काराचा एकही गुन्हा नव्हता. छेडछाडीचा एक व जातीवाचक शिवीगाळ केल्याबाबतचा एक गुन्हा दाखल होता. या १४ गुन्ह्यांपैकी ५ गुन्हे न्यायालयात दाखल आहेत. दोन प्रकरणे तपासामध्ये आहेत. एक फिर्याद दंगलीच्या संदर्भात आहे. ती खोटी तक्रार आढळल्यामुळे दोषारोपपत्र पाठविण्यात आलेले नाही. दोन गुन्हे तपासामध्ये दोषारोपपत्र दाखल करण्यायोगे आढळले नाहीत. म्हणून निरंक केले आहेत. इतर १२ प्रकरणांमध्ये दोषारोपपत्र पाठविले आहे. या १२ प्रकरणांपैकी ५ प्रकरणे न्यायालयात प्रलंबित असून ७ केसेस निर्दोष सुटल्या आहेत. गेल्या तीन वर्षांचा अभ्यास केला तर तीन वर्षात ज्या केसेस न्यायालयात प्रलंबित आहेत. त्याप्रकरणांबाबत न्यायालयात पुरावा सादर करतो, त्यामध्ये उलट तपासणी होते आणि न्यायालय त्यांच्या प्रिन्सिपल ऑफ जस्टीसनुसार तपासणी करतात. सर्व गुन्ह्यांचा अपराधसिध्दी दर ३३ ते ३५ टक्के आहे. त्या अगोदरच्या वर्षात २० टक्के होता. गेल्या वर्षी खूप प्रयत्न करून हे प्रमाण ३३ ते ३५

टक्क्यावर आणले आहे. आम्ही नवीन कार्यपद्धती अशी अवलंबिली आहे की, फिर्यादी आला तो सुशिक्षित असेल तर त्याची फिर्याद कागदपत्र आणि पेन देऊन त्याला स्वतःला लिहायला लावतो. म्हणजे पोलिसांनी तक्रारीमध्ये हस्तक्षेप केला, आरोपीची नावे कमी केली हा जो प्रकार किंवा अनियमितता होते ती बंद करण्यासाठी आम्ही ही पद्धत सुरु केली आहे. फिर्यादी अशिक्षित असेल तर त्याबाबत व्हिडिओ रेकॉर्डिंग करणे सुरु केले आहे. प्रश्नोत्तराच्या स्वरूपात व्हिडिओ रेकॉर्डिंग करावयाचे म्हणजे फिर्यादी सांगतात तसे होते की नाही हे सिद्ध करता येते.

रत्नागिरी जिल्ह्यातील सर्व पोलीस ठाण्यांमध्ये शरीराशी संबंधित गुन्हे करणारे टॉप २० गुन्हेगार आणि मालाविरुद्ध गुन्हे करणारे टॉप २० गुन्हेगारांची यादी काढली आहे. सर्वांची डोजिअर तयार केली आहेत. सविस्तर माहितीचे ३४ कॉलम आहेत. त्यावर आमचे लक्ष आहे. दापोली तालुक्यामध्ये पनवेलकरवाडी गाव आहे. तेथे एकाने दारुचा धंदा फार मोठ्या प्रमाणात चालविला होता. गावातील तंटा मुक्त समितीने सांगितले, सरपंचानी सांगितले, विविध माध्यमातून त्याला सांगण्यात आले. त्याच्यावर केसेस टाकण्यात आल्या. मात्र तो काही ऐकत नव्हता. शेवटी त्याच्यावर एमपीडीए अंतर्गत कारवाई करून एक वर्षासाठी स्थानबद्ध करण्यात आले. आमची कारवाई शासनाच्या रिव्ह्यु कमिटीने मान्य केली आणि उच्च न्यायालयात सुध्दा कन्फर्म झाली.

राज्यात अपराधसिद्ध दर वाढविण्यासाठी नवीन सरकारने १०-१२ नियम नव्याने तयार केले आहेत आणि त्याचाच एक भाग म्हणजे साक्षीदार फितूर होणे कमी करण्यासाठी आपण सरकारी पंच महत्त्वाच्या गुन्ह्यात घेत आहोत. त्यामुळे साक्ष देणे आणि पंच म्हणून काम करणे हे सरकारी काम होते. सरकारी पंच फितूर झाला तर त्याच्यावर शिस्तभंगाची कारवाई करण्यात येते. आता सरकारी पंचाची कार्यवाही सुरु केल्यामुळे शिक्षेत वाढ होऊ लागली आहे. आपण आता महत्त्वाच्या गुन्ह्यांमध्ये सरकारी पंच घेणे बंधनकारक केले आहे. पोलिसांकडून तपास करून न्यायालयात प्रकरण दाखल केले जाते. आता तेथे असणाऱ्या प्लिडरवर देखील शासनाने चांगलाच अंकुश आणला आहे. शासनाने त्यांना सांगितले आहे की, तुमच्याकडे आलेल्या केसेसपैकी कमीत कमी २५ टक्के केसेसमध्ये अपराध सिद्ध झाला पाहिजे. तपास व्यवस्थित झाला आहे की नाही, दोषारोपत्र पाठविण्यासाठी योग्य आहे की नाही यासाठी छाननी समिती असते. त्याचा सदस्य या सरकारी वकिलांना करण्यात आले आहे. जर तपास व्यवस्थित झाला नसेल तर ते आम्हाला

परत कागदपत्रे पाठवितात आणि त्यांनी सुचविलेल्या सूचनांच्या आधारे आम्ही परत तपास करतो. आता २५ टक्के केसेसमध्ये अपराधिसिद्ध होण्यासाठी प्रयत्न केला पाहिजे असे शासनाने त्यांना उद्दिष्ट घालून दिले आहे.

यावर समितीने काही तांत्रिक कारणामुळे गुन्हेगार सुटला तर तो गावात किंवा शहरात येतो. त्यावेळी तो बिनधार्स्त असतो. मी न्यायालयातून सुटून आलो आहे. पोलीस माझे काय करणार आहेत अशी त्याची भावना असते. त्यामुळे अशा गुन्हेगारांवर वॉच ठेवला पाहिजे. तो दुसऱ्या गुन्ह्यात सापडलाच पाहिजे. गुन्हेगारी संपवायची असेल तर वॉच ठेवला पाहिजे. आपण त्यावर वॉच समोरासमोर ठेवू शकत नाही. आपल्या डोक्यात असले पाहिजे की, हा गुन्हेगार आहे आणि आपण त्याच्यावर वॉच ठेवला पाहिजे. गुन्हे कमी व्हावेत अशी अपेक्षा आहे. पण त्यामध्ये वाढ होणार आहे. छेडछाड करणे, जातीवाचक अपशब्द वापरणे, शिवीगाळ करणे असे गुन्हे असतात. आरोप करणारा पलटी खातो त्यामुळे त्या संदर्भात वॉच ठेवला पाहिजे. गुन्हेगारी करणाऱ्यांची गुन्हे करण्याची सवय असते. त्यामुळे तो पहिल्यांदा जरी गन्ह्यात सापडला नाही तर दुसऱ्या वेळी नक्कीच सापडेल.

समितीने, पोलीस अधीक्षक कार्यालयातील अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या वर्ग-अ ते ड मधील तांत्रिक व अतांत्रिक पदे सरळसेवेने भरण्यासाठी अवलंबिण्यात येत असलेल्या कार्यपद्धतीची व पोलीस अधीक्षक कार्यालयातील विविध विभागांमध्ये तांत्रिक/अतांत्रिक स्वरूपाची वर्ग-अ ते ड मधील एकूण मंजूर पदे किती आहेत. मंजूर पदांपैकी एकूण किती पदे अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आलेली आहेत व अद्याप अनुशेषाची किती पदे रिक्त आहेत, सदर पदे भरण्यासाठी कोणते प्रयत्न करण्यात आले आहेत याची माहिती देण्यास सांगितले असता पोलीस अधिक्षकांनी नमूद केले की, कार्यालयाकडे ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागवून भरती केली जाते. सहायक पोलीस उप निरीक्षक संवर्गाची १४९ पदे मंजूर आहेत. १३ टक्क्यांप्रमाणे १९ पदे भरणे आवश्यक आहे. तेवढी भरली आहेत. रिक्त पदे नाहीत. पोलीस हवालदार संवर्गाची ३७० पदे मंजूर आहेत. १३ टक्क्यांप्रमाणे ४८ पदे भरणे आवश्यक आहे. सदर पदे भरली असून यात रिक्त पदे नाहीत. पोलीस नाईक संवर्गाची ३२३ पदे मंजूर आहेत. १३ टक्क्यांप्रमाणे ४२ भरणे आवश्यक आहे. तेवढी पदे भरली आहेत. पोलीस शिपाई (सरळसेवा) संवर्गाची ७९० मंजूर पदे आहेत. १३ टक्क्यांप्रमाणे ११२ होतात.

त्यापैकी १०३ पदे भरली आहेत व ९ पदे रिक्त आहेत आणि ती भरण्यासाठी जाहिरात दिली आहे.

समितीने, पोलीस अधिक्षक कार्यालयातील विविध विभागात सन २०१२ ते सन २०१५ वर्षनिहाय अनुसूचित जातीच्या किती अधिकारी व कर्मचाऱ्यांना कोणकोणत्या पदावर पदोन्नती देण्यात आलेल्या आहेत अशी विचारणा केली असता सन २०११ साली १ सहायक पोलीस उप निरीक्षक, १ पोलीस हवालदार, २ पोलीस नाईक, सन २०१२ साली ५ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, १४ पोलीस हवालदार व ८ पोलीस नाईक यांना पदोन्नती देण्यात आली. सन २०१३-१४ मध्ये ७ सहाय्यक पोलीस उपनिरीक्षक, ११ पोलीस हवालदार व १७ पोलीस नाईक तसेच सन २०१४-१५ मध्ये ३ सहायक पोलीस उपनिरीक्षक, २ पोलीस हवालदार व २ पोलीस नाईक यांना पदोन्नती देण्यात आली. त्यासाठी दरमहा आढावा घेऊन पदोन्नती दिली जात असल्यामुळे सध्या एकही प्रकरण प्रलंबित नाही असे समितीस विदित केले.

विभागीय सचिवांची साक्ष :-

समितीने, सन २०१६ मध्ये दाखल करण्यात आलेल्या गुन्ह्यांपैकी २ गुन्ह्यांचे दोषारोपपत्र दाखल करण्यात आले नाही. त्या गुन्ह्यांचे स्वरूप काय आहे व किती कालावधीत दोषारोपपत्र दाखल करण्यात येणार आहे असे विचारले असता प्रधान सचिवांनी विदित केले की, सन २०१५ मध्ये एकूण १४ गुन्हे दाखल झाले असून सर्व गुन्ह्यांमध्ये दोषारोपपत्र दाखल केलेले आहेत. सन २०१६ मध्ये १४ गुन्हे दाखल झाले असून १२ गुन्ह्यांमध्ये दोषारोपपत्र दाखल केलेले आहेत. उर्वरित २ गुन्ह्यांचा तपास प्रलंबित आहे. त्या संदर्भात लवकरात लवकर दोषारोपपत्र निश्चित करण्यात येईल. ९० दिवसांपर्यंत आरोपी कस्टडीत असेल आणि त्याला जामीन द्यावयाचा नसल्यास ९० दिवसांच्या आत त्याच्याविरुद्ध दोषारोपपत्र दाखल करणे आवश्यक आहे. दोषारोपपत्र दाखल न झालेले दोन्ही गुन्हे दोन महिन्यांच्या कालावधीतील आहेत.

समितीने प्रमुख आचारी पदाच्या भरतीसंबंधी विचारणा केली असता विभागीय सचिवांनी विदित केले की, सहाय्यक आचारी व भोजन सेवक अशी २ पदे निर्माण करण्यासाठी पोलीस अधीक्षक यांनी पोलीस महासंचालकांकडे प्रस्ताव सादर केला आहे. प्रमुख आचारी हे पदोन्नतीचे पद आहे. त्याखाली सह आचारी आणि आचारी अशी खुल्या आणि अनुसूचित जातीच्या प्रवर्गातील पदे आहेत. सदर पदांची मागणी

कार्यालय करीत आहे. सदर पदे मिळत नाहीत तो पर्यंत इतर युनिटकडून प्रमुख आचारी मिळण्यासाठी मागणी केली असून पोलीस अधीक्षकांनी महासंचालकांकडे त्यासंबंधी पत्रव्यवहार केला आहे.

अभिप्राय व शिफारशी :

दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी अनुसूचित जाती कल्याण समितीने घेतलेल्या विभागीय सचिवांच्या साक्षीच्या वेळी रत्नागिरी पोलीस अधीक्षक कार्यालयातील दोन गुन्हे तपासाकरिता प्रलंबित असल्याचे तसेच प्रमुख आचारी पद, सहायक आचारी व भोजन सेवक इत्यादी पद निर्माण करण्यासाठी पोलीस अधीक्षक यांनी पोलीस महासंचालकांकडे प्रस्ताव सादर केला असल्याचे नमूद करण्यात आले. सबब, उपरोक्त प्रलंबित दोन गुन्हे व आचारी, सहायक आचारी व भोजन सेवक यासंदर्भात लवकरात लवकर कार्यवाही करून त्याबाबतची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करावी अशी समितीची शिफारस आहे.

रत्नागिरी नगरपरिषद

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी संत गाडगेबाबा सभागृह, नगरपरिषद, रत्नागिरी येथे झाली. सदरहू बैठकीत उमेदवारांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच या प्रवर्गासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांची माहिती घेतली.

समितीने नगरपरिषदेतील विविध पदांवर उमेदवारांच्या नियुक्त्या करण्यासाठी नगर परिषदेने तयार केलेले सेवा प्रवेश नियम व नगरपरिषदेतील वर्ग १ ते ४ मधील तांत्रिक व अतांत्रिक अधिकारी व कर्मचारी यांच्या पदांची मंजूर संख्या किती आहे. त्यापैकी सन २०१२-१३, सन १०१३-१४, सन २०१४ ते मार्च, २०१५ या कालावधीत एकूण किती पदे भरण्यात आली व किती पदे रिक्त आहेत असे विचारले असता मुख्याधिकारी यांनी विदित केले की, नगरपरिषदेचे स्वतंत्र सेवा प्रवेश नियम नाहीत. नगरपरिषदेची भरती नागरी सेवा नियम, १९८१ मधील तरतुदीनुसार करण्यात येते. नगरपरिषदेत राज्यसेवा संवर्ग व नगरपरिषद संवर्ग असे दोन संवर्ग आहेत. नगरपरिषदेतील अ श्रेणीची पदे जिल्हाधिकारी ब श्रेणीची पदे आयुक्त व क्षेणीची पदे संचालक यांच्याकडून भरली जातात. नगर परिषदेत तांत्रिक संवर्गांची

९ व अतांत्रिक संवर्गाची ७ अशी एकूण १६ पदे रिक्त आहेत. वर्ग-३ मध्ये तांत्रिक संवर्गाची मंजूर पदे १६ असून भरलेली पदे १५ आहेत. १ पद रिक्त आहे आणि अतांत्रिक संवर्गाची मंजूर पदे ४४ असून भरलेली पदे ४० आहेत. ४ पदे रिक्त आहेत. शासन धोरणानुसार वर्ग-३ साठी जिल्हा निवड समिती आहे. तर वर्ग-४ साठी नगर परिषद स्तरावर निवड होते. शासन निर्णयानुसार जिल्हा निवड समितीमध्ये जिल्हाधिकारी हे अध्यक्ष असतात. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा सेवानियोजन अधिकारी, जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, जिल्हा आदिवासी विकास अधिकारी, जिल्हा सैनिक कल्याण अधिकारी, ज्या कार्यालयातील/विभागातील पदे भरावयाची आहेत त्या कार्यालयाचे/विभागाचे विभाग प्रमुख अथवा त्यांचे गट-अमधील प्रतिनिधी हे सदस्य असतात.

जिल्हा निवड समिती, जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली असते. जिल्हयातील कोणत्याही विभागातील निवड भरती करायची असेल तर त्या समितीचे अध्यक्ष जिल्हाधिकारी असतात. ज्या विभागाची भरती करायची असते त्या कार्यालयाचा कार्यालय प्रमुख हा त्या समितीचा सदस्य सचिव असतो. नगर परिषदेची भरती करायची असते त्यावेळी नगर परिषदेचे मुख्याधिकारी हे त्याचे सदस्य सचिव असतात. त्यामुळे नगर परिषदेने सर्व प्रोसिजर पूर्ण करायची आहे आणि त्यानंतर जिल्हा निवड समितीमार्फत अंमलबजावणी करावयाची आहे.

समितीने अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांसाठी राखून ठेवण्यात आलेल्या पदांसाठी बिंदूनामावली (रोस्टर) नोंदवही ठेवण्यात आली आहे काय, असल्यास, केव्हापासून तसेच ती अद्यावत स्वरूपात आहे काय, नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत, अशी विचारणा केली असता मुख्याधिकारी यांनी नमूद केले की, सन २००५ मध्ये बिंदू नामावली तपासून घेतली होती. त्यानंतर सन २००९, सन २०१२, सन २०१५ ची बिंदूनामावली तपासण्याची कार्यवाही सुरु केली आहे. ही कार्यवाही अंतिम टप्प्यात आहे. तपासणीसाठी दिनांक १७ ऑक्टोबर, २०१५ व दिनांक २९ डिसेंबर, २०१५ रोजी बिंदूनामावलीच्या नोंदवह्या तपासणीसाठी सादर केल्या होत्या. त्यावर पूर्तता करून पुढील तारखेसाठी दिनांक ४ जानेवारी, २०१६ रोजी पाठविण्यात आल्या आहेत.

यावर समितीने, शासनाचे बिंदुनामावली तपासून घेण्याच्या संदर्भात तीन वर्षांचे बंधन आहे. नगर परिषदेने सन २००५ नंतर बिंदुनामावली तपासून घेतलेली नाही. मागासवर्ग कक्षाकडून तीन वर्षांची बिंदुनामावली तपासून घेण्यात आलेली नाही. यामध्ये ४० टक्के आयुक्त कार्यालय (मावक) भाग आहे तर ६० टक्के नगर परिषदेचा भाग आहे. नगर परिषदेने देखील वेळोवेळी बिंदुनामावली तपासून घेतली पाहिजे. नगर परिषदेने त्यांची जबाबदारी योग्य रीतीने पार पाडली नाही. बिंदुनामावली तपासून घेतली नसल्यामुळे काही विभागांमध्ये अजूनही मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती मिळालेली नाही. बिंदु नामावली तपासली नसल्यामुळे भरतीला वाव नाही. तुमच्यामुळे बरेच लोक नोकऱ्यांपासून वंचित राहिले आहेत असा मुद्दा समितीने उपस्थित केला असता, माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये कोकण विभागातील जिल्हाधिकारी कार्यालय, जिल्हा परिषद कार्यालय, नगर परिषद कार्यालय व पोलीस अधीक्षक कार्यालय या सर्वांना बिंदुनामावली तपासून घेण्यासाठी पत्र पाठविली आहेत असे सहायक आयुक्त (मावक) यांनी नमूद केले.

समितीने, नगर परिषदेत नैमित्तिक कामगार म्हणून माहे डिसेंबर, २०१४ अखेरपर्यंत किती कर्मचारी कार्यरत होते तसेच त्यापैकी अनुसूचित जातीच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या किती आहे अशी विचारणा केली असता मुख्याधिकारी यांनी विदित केले की, नैमित्तिक कामगार घेतले जात नाहीत. कर्मचारी पाहिजे असतील तर ते कंत्राटी पध्दतीवर घेण्यात येतात आणि त्यांच्या माध्यमातून कामे करण्यात येतात. जेवढी पदे आहेत तेवढी भरली आहेत भरलेली सर्व पदे कायमस्वरुपी आहेत. कायमस्वरुपी २७४ कर्मचारी आहेत आणि आऊटसोर्सिंग केलेले ६० कर्मचारी आहेत. जी कामे नगर परिषदेकडून होत नाहीत अशा कामांसाठी कर्मचाऱ्यांना आऊटसोर्सिंग केले आहे. भविष्यात पदे मंजूर झाली तर त्यांना कायमस्वरुपी करता येईल. त्यांच्यासाठी पदे नसल्यामुळे ही कार्यवाही थांबली आहे.

समितीने, नगर परिषदेमार्फत अनुसूचित जाती व नवबोध्द लोकांच्या विकासासाठी व विशेष घटक योजना राबविली जाते काय, असल्यास केव्हापासून, उक्त योजनेतर्गत नगर परिषदेला सन २०१२-१३ ते मार्च, २०१५ या कालावधीत वर्षनिहाय किती अनुदान प्राप्त झाले आहे असे विचारले असता सन २०१२-१३ मध्ये ३७.५६ लाख रुपये, सन २०१३-१४ मध्ये १८ लाख रुपये, सन २०१४-१५ मध्ये ४३.२९ लाख रुपये प्राप्त झाले. यापैकी ७३ लाख रुपये शिल्लक आहेत. अनुदानातील ७३ लाख आणि

नगर परिषद फंडातील ८१ लाख असे एकूण १.५४ कोटी रुपये शिल्लक आहेत. उक्त अनुदानापैकी दलित वस्तीमध्ये एक ७.३८ लाख रुपयांची कामे केली आहेत. दलित वस्त्या सुधारण्यासाठी ज्याप्रमाणे मागणी होते त्याप्रमाणे खर्च करण्यात येतो. कामाची मागणी केल्यास बांधकाम विभागामार्फत ही कामे केली जातात असे मुख्याधिकारी यांनी विदित केले.

यावर, शासनाच्या माध्यमातून सर्वांना विश्वासात घेऊन हा पैसा दलित वस्त्यांमध्ये खर्च करून दलित लोकांचा विकास झाला पाहिजे असे समितीचे म्हणणे आहे.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

रत्नागिरी नगर परिषदेतील दलित वस्ती अंतर्गत प्राप्त होणाऱ्या निधीतून परटवणे येथील नदीवरील पुलाच्या बांधकामाच्या सद्यास्थितीबाबत माहिती मागितली असता मुख्याधिकाऱ्यांनी पुढील माहिती दिली. परटवणे येथील पूलाचे काम पूर्ण झालेले आहे. परंतु, पुलाच्या पुढील व मागील बाजूस भराव करून पोच रस्ता करण्याचे काम बाकी आहे. यासाठी तीन वेळा निविदा काढण्यात आली होती. तरीही निविदेला प्रतिसाद मिळत नसल्यामुळे सुधारित अंदाजपत्रक तयार करावे, असा ठराव झालेला आहे. आचारसंहिता संपल्यानंतर कार्यवाही करण्यात येईल. सन २००२ च्या शासन निर्णयानुसार दलित वस्ती सुधार योजनेचा निधी राखीव प्रभागामध्ये खर्च करावा.

यावर समितीने, याठिकाणी दलित वस्ती सुधार योजनेच्या निधीतून पुलाचे काम करण्यात आलेले आहे. तेथे दलित वस्तीच नाही. मग तेथे दलित वस्तीच्या निधीतून पूल कसा काय बांधण्यात आला? दलित वस्ती सुधार योजनेचा निधी मागास प्रभागामध्ये खर्च करता येतो, असा शासन निर्णय आहे. सन २००४ मध्ये नगर परिषदेने पुलाचे काम करण्याबाबत ठराव केला होता. सन २००६ मध्ये त्यांची मुदत संपली. त्यांनंतर तो प्रभाग खुल्या प्रवर्गाचा झाला. तो प्रभाग खुला होण्यापूर्वी काही काम झाले होते काय, तो रस्ता आणि पुलाच्या बाजूला १-२ किलो मीटर अंतरावर दलित वस्ती असेल आणि त्यांना ये-जा करण्यासाठी तो एकमेव मार्ग असेल तर ते काम करणे गरजेचे आहे. आपण त्याचा सर्व करावा. आपल्याकडे दोन पर्याय आहेत. त्या पुलाच्या बाजूला १-२ किलो मीटर अंतरावर दलित वस्ती असेल आणि त्यांना ये-जा करण्यासाठी हा एकमेव मार्ग असेल तर आपण रस्त्याचे

काम करु शकतो आणि पर्यायी मार्ग असेल आणि हा पैसा खुल्या प्रभागात खर्च होत असेल तर तो तेथे खर्च करु नये. तो निधी दलित वस्तीमध्ये खर्च करावा.

समितीने नागरी दलित वस्ती योजनेअंतर्गत असलेले ४३ लक्ष रुपयांचा निधी, शासनाचे अनुदान तसेच नगर परिषद निधीतील रुपये १.५४ कोटी रुपये रक्कमेच्या खर्चाबाबत काय नियोजन करण्यात आले आहे, त्यापैकी किती निधी शिल्लक आहे, अशी विचारणा केली असता नगर परिषदेने नागरी वस्ती योजनेअंतर्गत अनुसूचित जातीच्या कल्याणासाठी अर्थसंकल्पात राखून ठेवलेल्या ५ टक्के निधीतून सन २०१२ ते २०१५ या कालावधीत विविध कामे हाती घेण्यात आली असून यासाठी ८२ लक्ष ३९ हजार रुपयांचा निधी राखून ठेवण्यात आलेला आहे. यातील ११ कामे प्रगतीपथावर असून ४ कामांना नगर परिषदेच्या सर्वसाधारण सभेने दिनांक १० ऑक्टोबर, २०१६ रोजी मंजुरी दिलेली आहे. त्याचप्रमाणे इतरही कामे प्रस्तावित करण्यात आली असून यासाठी दीड कोटी रुपये राखून ठेवण्यात आले आहेत. या कामांना वर्कऑर्डर दिलेली असून आचारसंहिता संपल्यानंतर ही सर्व कामे पूर्ण करण्यात येतील. जी कामे सुरु आहेत ती डिसेंबरपर्यंत पूर्ण करण्यात येतील व उर्वरित कामे मार्चपर्यंत पूर्ण करण्यात येतील असे समितीस आश्वासित केले.

अभिग्राय व शिफारशी :

समितीला रत्नागिरी नगर परिषदेतील विविध प्रवर्गाची भरती करताना वापरावयाची बिंदुनामावली (रोस्टर) नोंदवही सन २००५ मध्ये बिंदुनामावली तपासून घेतली असल्याचे निर्दर्शनास आले. शासनाने बिंदुनामावली तपासून घेण्यासंदर्भात तीन वर्षाचे बंधन घालून दिले आहे. नगर परिषदेने त्यांची जबाबदारी योग्य रितीने पार पाडली नाही. बिंदुनामावली तपासून घेतली नसल्यामुळे काही विभागांमध्ये अजूनही मागासवर्गीय कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती मिळालेली नाही. तसेच नविन भरतीला सुध्दा वाव न मिळाल्याने अनेक लोक नोकच्यापासून वंचित राहिले आहेत. सन २००५ नंतर आजतागायत म्हणजेच जवळजवळ अकरा वर्षानंतरही नगर परिषदेतील बिंदुनामावली तपासून घेतलेली नाही. सदर बाब अंत्यत गंभीर असून एवढया प्रदिर्घ कालावधीत बिंदुनामावली अद्यायावत न ठेवता केलेल्या भरतीस जबाबदार असण्याच्या अधिकारी व कर्मचारी यांच्यावर कारवाई करून केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस तीन महिन्यात सादर करण्यात यावी अशी समितीची शिफारस आहे.

परिशिष्ट-एक

रत्नागिरी जिल्हापरिषद, जिल्हाधिकारी कार्यालय, पोलीस
अधीक्षक कार्यालय व नगरपरिषद, रत्नागिरी यांचेकडून
समितीला प्राप्त झालेली माहिती

समाज कल्याण विभाग, जिला परिषद, रत्नगिरी

पूरक टिप्पणी : अनुचित जाती व नवबोध घटकांच्या वस्तीमध्ये प्रथमित्र उजाकरण योजना

विशेष घटक योने अंतरांत अनुचित जाती यांचेनंतरी अनुस्थित यांती व नवबोध घटकांच्या वस्तीमध्ये प्रथमित्र उजाकरण योजने खाराठड राज्य विद्युत घटकितांना अंतरांत अनुस्थित ग्रामीणी गावी. सहर यावरीत अंतरांत अनुस्थित घटक योजनातून प्रसर खाराठड राज्य विद्युत वितरण कंपनीला देण्यात येते.

२. अनुचित जाती व नवबोध घटकांच्या वस्तीमध्ये प्रथमित्र यांचेनी, सहर यावरीत अंतरांत अनुस्थित घटकांच्या वस्तीमध्ये प्रथमित्र समावृत्त गटविकास अधिकारी-यांमध्ये फ्रेंड्स विभाग, जिला परिषद, रत्नगिरी यांच्या स्वाक्षरीने परिषद, रत्नगिरी कायाचित्यस साहप येणेले जातात. सहर प्रस्तावनेवरी, परिषद् यांच्या प्रस्तावनाना मा, मुळ कावेकारी अधिकारी गिलता पाठिल, रत्नगिरी यांच्या स्वाक्षरीने मंदरुंग अंवित पारित करून मंदुरुंग दिली नाही.

३. राज २०१२-१३ वर्षी सहर यावरी-अंतरांत अनुचित जाती व नवबोध घटकांच्या प्रथमित्र उजाकरण योनेनंवे संबंधित शासंघायातीचे प्रताव प्रस्तर खाराठड राज्य विद्युत वितरण कंपनी, रत्नगिरी यावरी-अंतरांत सहर यावरी-अंतरांत अनुस्थित घटकांच्या विभागावरीला नियोजन समितीचा बैठकीवरींमध्ये आहे यांनी डिलेल्या तोडी सुखानाहुसुत सहर यावरी-अंतरांत अनुस्थित प्रसर यावरी-अंतरांत सहाय्या विभागावरीला यांच्या विभागावरी अधिकारी, खाराठड राज्य वारदांकरी अधिकारी वाढवा खालीकाही नाही. युवती कांदवंशी यांच्या विभागाकडून या, मुळव वारदांकरी अधिकारी वाढवा खालीकाही नाही. संघर्षी अंदेश खाराठड राज्य विद्युत योजनी, रत्नगिरीपैस हिते नाहाता.

४. राज २०१२-१३ ते सल २०१८-१९ अंदेश समाज कल्याण विभाग, जि.प. रत्नगिरी-खडून पक्षण ९५, क्रु. यांती य नववौद्ध घटकांच्या वस्तीमध्ये एकूण २०५९, प्रथमित्रे वस्तीमध्ये घटकांच्या विभाग, जि.प. रत्नगिरी-खडून पक्षण ९५, क्रु.

५. परतु प्रथमित्रे मंदूर केवोला काही यावरी-अंतरांत अनुचित जाती व नवबोध घटकांच्या वस्तीमध्ये प्रथमित्रे एवढी मृगांची मृगांची प्रथमित्रे अनुचित जाती व नवबोध घटकांच्या विभागावरीला अहेत. परतु अनुचित सहर यावरी-अंतरांत एवढी विभागावरीला प्रथमित्रे एवढी अंतरांत योजनास आहे. सोबत काही तजागीचा प्रता विद्युतेनांतर तकारीपरवर्तन सव २०१२-१३ प्रमुखी यावरी-अंतरांत कामे अपूर्ण असलमध्ये विद्युतेनांतर योजनास आहे. सहरवरूप यावरी-अंतरांत योजनास आहे. सहरवरूप यावरी-अंतरांत योजनास आहे. सहरवरूप यावरी-अंतरांत योजनास आहे. सोबत योजनास आहे.

६. प्रथमित्रे वस्तीमध्ये घटकांच्या विभाग, जि.प. रत्नगिरी-खडून योजनास आहेत. तर यावरी-अंतरांत सहर यावरी-अंतरांत योजनास आहेत. तर संघर्षी अंदेश सहर यावरी-अंतरांत योजनास आहेत.

७. तसेच समाज कल्याण समितीच्या प्रावृत्तक यातिक सभायांदेखील प्रथमित्र उजाकरण योजनांचा आढऱ्याधील योजनांचा आढऱ्याधील MSEB चे प्रतिनिधी वा-यावरी-अंतरांत, त्यामुळे प्रथमित्रांचा यावरी येत नाही. तसेच समाज कल्याण विभाग, जि.प. रत्नगिरी-खडून मंदूर केवोला प्रथमित्रे विभाग, जि.प. रत्नगिरी-खडून मंदूर केवोला योग्यतेही उशीर आल्यानुमळे व्यापकांवरील योजनासाठी तसेच समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. मेंगान कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत. समाज कल्याण विभागावरील प्रावृत्तक समाज कल्याण सभेच्या योग्यांनी समाज कल्याण विभागावरील योजनास आहेत.

८. अनुसृत यांनी समितीच्या वेळकोरीत्यांन अंगठीपरवर्तन कायाची वितरण येते. अंदेश अंदेशांना, MSEB रत्नगिरी यांना अपूर्ण योजनास आहेत य व्यापार्यावरील प्रथमित्रांचा वितरण कायाची वितरण येते. अंदेश अंदेशांना, MSEB रत्नगिरी यांना अपूर्ण योजनास आहेत य व्यापार्यावरील प्रथमित्रांचा वितरण कायाची वितरण येते. अंदेश अंदेशांना, MSEB रत्नगिरी यांना अपूर्ण योजनास आहेत य व्यापार्यावरील प्रथमित्रांचा वितरण कायाची वितरण येते. अंदेश अंदेशांना, MSEB रत्नगिरी यांना अपूर्ण योजनास आहेत य व्यापार्यावरील प्रथमित्रांचा वितरण कायाची वितरण येते.

जिला समाज कल्याण विभाग, जिला परिषद, रत्नगिरी

प्रमुख समाज कल्याण विभाग, जिला परिषद, रत्नगिरी

श्रावणपत्री पूर्ववत्तिभाग
विष्णु पूर्ववद लग्नारिति
सों चक्रों चौथवत्तों पेयं चह धर्मे चुल्लांचंक्वा कर्तव्ये ता विश्वासी

सों चक्रों चौथवत्तों पेयं चह धर्मे चुल्लांचंक्वा कर्तव्ये ता विश्वासी
सों चक्रों चौथवत्तों पेयं चह धर्मे चुल्लांचंक्वा कर्तव्ये ता विश्वासी
सों चक्रों चौथवत्तों पेयं चह धर्मे चुल्लांचंक्वा कर्तव्ये ता विश्वासी
सों चक्रों चौथवत्तों पेयं चह धर्मे चुल्लांचंक्वा कर्तव्ये ता विश्वासी

ब. एम. एम्बेडकर
संसदीय विधायक सभा
संसद भवन, नवी मुंबई

and the people who have been here before us, and the people who will come after us. We must be good to the land, we must be good to each other, and we must be good to ourselves. This is the way to live, this is the way to be happy, this is the way to be successful. And if we do this, we will be remembered as good people, and our names will be spoken with respect and admiration for generations to come.

the first time in the history of the world.

Opmerkingen	Probleemsoorten	Onderwerp	Uitkomst
Geen speciale opmerkingen.	Geen speciale problemen.	Geen speciale onderwerpen.	Geen speciale uitkomsten.
Geen speciale opmerkingen.	Geen speciale problemen.	Geen speciale onderwerpen.	Geen speciale uitkomsten.
Geen speciale opmerkingen.	Geen speciale problemen.	Geen speciale onderwerpen.	Geen speciale uitkomsten.

met verschillende vormen van beperkingen en de mogelijkheid om de beperking te overwinnen.

Vervolg

Eindrapport

Na de gesprekken met de ouders en de leerkrachten en de observaties in de klas en de school, kunnen de leerkrachten en de ouders een goed beeld krijgen van de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. De leerkrachten kunnen dan de leerling helpen om zijn beperkingen te overwinnen en de leerling kan zijn mogelijkheden volledig benutten.

De leerkrachten kunnen ook de ouders en de leerling zelf informeren over de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Ze kunnen ook tips geven voor het optimaliseren van de leerling. De leerkrachten kunnen ook de ouders en de leerling zelf informeren over de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Ze kunnen ook tips geven voor het optimaliseren van de leerling.

De leerkrachten kunnen ook de ouders en de leerling zelf informeren over de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Ze kunnen ook tips geven voor het optimaliseren van de leerling. De leerkrachten kunnen ook de ouders en de leerling zelf informeren over de mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Ze kunnen ook tips geven voor het optimaliseren van de leerling.

૧	બાળજીમ વિભાગ ચિપકુણ	<p>હુંપાટ્યાં અધ્યાત્મિક લાભાદ્ય સંબંધિત હૈન પરદાચ અનુષ્ઠાન મનરોગસાંદ્રી પાત્રતોબાબત પ્રસાચ શાળાનાંથે યાર્ડર્ડરન ઘણવાળા કારણેત આલેલી કારદારી.</p> <p>હુંપાટ્યાં અન્યાંયાંથી સહાયક સંગ્રહાંથી પદે ઉપલબ્ધ હોય નાંની તા કાંઈતા નહારાણ્ણ લિલા પરિષદા રેચા, સેવકાંદેશ નિયમ ૧૯૫૫ લેન્ટાલાનું અન્યો પદોઝરતાને પ્રમાણ ત્રિસ્થિત કરણેથે શરીરકરણ મા. વિભાગિય અયુક્ત, કાલાંગ વિભાગ નાંની મુંબું થાના ડાસલેને ચા કાર્યાલયાંકર્ડિન્ટ એવ કાર્યાલય/ ચાલકામ/ન્યુ- ૭૫૬૮૫/૨૦૧૬ દિનાંક ૦૭.૦૮.૨૦૧૬ અવયે સ્થાપાત્ર અન્નિયતિની લાભાદ્યક પવારી ૩૦ મેટે નામનિર્દેખાંને માણેસ પરવાના માણેસ આલેલી જાહે. તાદર ૩૦ પદમાંથી અનુષ્ઠાન જાહેરે ૩૩ દિલા પદાચા અનુષ્ઠાન નાંદ કરેણું આલેલું આહે.</p> <p>સદર પ્રસ્તાવ પાત્રવિલેલી પ્રત સમીક્ષિલા પાત્રવિષેંદ્ર દેખ આહે.</p>
૨	આરોગ્ય વિભાગ	<p>૧. આરોગ્ય સેવક (નારીલો) સેવકાંચી પદે પરાયણે પ્રકરણ કોટાત પેંડુગ જાહે. કોટાને રદે વિચારણે લોના આપાઈટમેં દેલા યેત નાહી. ચા શરીત કોલેલી કારદારી.</p> <p>૨. આરોગ્ય સેવક (નારીલો) સેવકાંચી પદે પરાયણે પ્રકરણ કોટાત પેંડુગ જાહે. નારીલા કોટાને રદે વિચારણે લોના આપાઈટમેં દેલા યેત નાહી. ચા શરીત કોલેલી કારદારી.</p>
૩	આરોગ્ય વિભાગ	<p>૩. આરોગ્ય સેવક (નારીલો) સેવકાંચી પદે પરાયણે પ્રકરણ કોટાત પેંડુગ જાહે. નારીલા કોટાને રદે વિચારણે લોના આપાઈટમેં દેલા યેત નાહી. ચા શરીત કોલેલી કારદારી.</p> <p>૪. આરોગ્ય વિભાગ</p> <p>૪. આરોગ્ય સેવક (નારીલો) સેવકાંચી પદે પરાયણે પ્રકરણ કોટાત પેંડુગ જાહે. કોટાને રદે વિચારણે લોના આપાઈટમેં દેલા યેત નાહી. ચા શરીત કોલેલી કારદારી.</p>

આરોગ્ય સેવક (પ્રથમ તૌન પદ કોટા સેવક) હૃદ્યાં જ્યાંચી તૌન ચર્ચાનિમત સેવા જાળી કર્ણ લોકાંનું પરાયણ્ણી જાહેરી. તરે તો દેશવત્ત ચૂપલાં નચાલયાંચે મા. સહસ્યાલયક હિસ્ટોપ ચ છટીસોણ પુને યાંની કાઢવિલે નુસાર સરદરથી પદ સરકારસેવને મરાયાંસ પરવાનાંની દયાદી કર્સા પ્રસ્તાવ ગા કાર્યાલયાંકર્ણન મા. વિભાગિય અયુક્ત, કોકણ મધ્ય, કોકણ વિભાગ નાંની મુંદુકી દ્વારાદેખકે જા.ક્ર.

૫. આરોગ્ય સેવક (પ્રથમ તૌન) પદે સરકારસેવને મરાયાંસ પરવાનાંની નિર્દેશવિભાગ

૬. આરોગ્ય સેવક (પ્રથમ તૌન) પદ કોટા સેવક હૃદ્યાં જ્યાંચી તૌન ચર્ચાનિમત સેવા જાળી કર્ણ લોકાંનું પરાયણ્ણી જાહેરી. તરે તો દેશવત્ત ચૂપલાં નચાલયાંચે મા. સહસ્યાલયક હિસ્ટોપ ચ છટીસોણ પુને યાંની કાઢવિલે નુસાર સરદરથી પદ સરકારસેવને મરાયાંસ પરવાનાંની દયાદી કર્સા પ્રસ્તાવ ગા કાર્યાલયાંકર્ણન મા. વિભાગિય અયુક્ત, કોકણ મધ્ય, કોકણ વિભાગ નાંની મુંદુકી દ્વારાદેખકે જા.ક્ર.

Gebruikte termen en definities	Uitgangspunten en voorwaarden
<p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken. De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p> <p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p> <p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p>	<p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p> <p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p> <p>De termen en definities die hier worden beschreven zijn belangrijk voor de volgende hoofdstukken.</p>

		<p>पार्सियन द्वारा लोहा की पांडा उसमें चारों हाथ में एक लोहा की पांडा दूसरे हाथ में एक बड़ा लोहा की पांडा</p>	

	<p>để tránh bị bắt và bắt bớ, phải khôn khéo lẩn tránh và che giấu nhưng là một tên cướp không có khả năng phòng chống hoặc không có khả năng đánh trả. Khi đó, tên cướp sẽ bắt đầu hành động.</p>	<p>để tránh bị bắt và bắt bớ, phải khôn khéo lẩn tránh và che giấu nhưng là một tên cướp không có khả năng phòng chống hoặc không có khả năng đánh trả. Khi đó, tên cướp sẽ bắt đầu hành động.</p>	<p>để tránh bị bắt và bắt bớ, phải khôn khéo lẩn tránh và che giấu nhưng là một tên cướp không có khả năng phòng chống hoặc không có khả năng đánh trả. Khi đó, tên cướp sẽ bắt đầu hành động.</p>
nhập	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>
nhập	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>
nhập	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>
nhập	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>	<p>nhập vào phòng nhập vào phòng</p>

nhập
nhập

卷之三

9

卷之三

THEORY AND PRACTICE

અન્યજિત વાડી પણાંગાલીના રામભેટી સુપરા એન્ફ્રોન્ટ નું કોર્પોરેશન નું કોર્પોરેશન

क्रमांक	प्रश्ना विषय	उत्तर विवरण
१-१		<p>प्रश्नालाई जीव विद्युत विकास को अनुसारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है।</p>
१-२	<p>प्रश्नालाई जीव विद्युत विकास को अनुसारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है।</p>	<p>प्रश्नालाई जीव विद्युत विकास को अनुसारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है।</p>
१-३	<p>प्रश्नालाई जीव विद्युत विकास को अनुसारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है।</p>	<p>प्रश्नालाई जीव विद्युत विकास को अनुसारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है। इसका अधिकारी विकास का एक विशेष विभिन्नता होती है।</p>

संक्ष.	नुसाराता विषय	कलेजी कामळवाहा
		तदर्शितात तहार इमारीचे कुलांगीत याच तुल कासुन गे उभारीकावर अहे. म.नंजी पाहाडव, साकारिवड नाम पांचे वज्रसारिकालाई दि. १२.८.२०१६ रोजीच्या रात्रीनी केशील हैठांगीचे तदा इमारत कुलांगी पूर्ण करण दि. १५.१०.२०१६ दुर्घी इमारत हालांतरीत करावर अलंबाचे कार्यकारी अभियां सर्वेक्षिक वाचकाम त्यार. रात्रीगीरे पांची आश्वासन दिले अहे.

 नुसाराता कामळवाहा
 रात्रीगीरे रात्री

महाराष्ट्र राज्य विज वितरण कंपनी मर्यादित

(A Govt. of Maharashtra Undertaking)

CIN : U40109MH2005SGC153645

महाराष्ट्र राज्य विनियोग वितरण कंपनी लि.

उपकार्यकारी अधिकारी,
उपविभाग रत्नागिरी ग्रामिण १
रत्नागिरी - ४१५ ६३९.
दूरध्वनी : २२३१११

Email ID : sde04192@ho.mahadiscom.in

जा.क्र. उपकारा/रत्ना/ग्रा.१/ता/ १३२२

दिनांक:- ६ JUN 2016

प्राप्ति,
या, जिल्हाधिकारी,
रत्नागिरी

विषय : श्री. विनोद विश्वास वर्धे याचे कापडगाव येथील प्रलवित शेतीपेप बीज

पुरवठयाचाचत.

संदर्भ : १) जिल्हा दक्षता न नियंत्रण समिती द विभागीय कार्यालय रत्नागिरी येबे
श्री. वर्धे याचा सावर अर्ज दि. १२.३०.१५
२) या का. पत्र क्र. २६४६ दि. २५.३०.१५

वरील विषयानुसार व संदर्भात पत्राच्या अनुरुपाने आपणास नप्रपणे कळविण्यात येते की, याचे
कापडगाव येथील श्री. विनोद विश्वास वर्धे याचे प्रलवित शेतीपेपाचे बीज वाहिनीचे काम पूर्ण झाले असून
दि. ०६.०६.१६ रोजी त्यांना बीज पुरवठा देण्यात आला आहे.

द्वारीलप्रभागे आपल्या नाहितीकरीता सविनय सावर.

३९५८ / ०९.०६.१६

उपकार्यकारी अधिकारी
ग्रामिण - १ उपविभाग, रत्नागिरी

प्रत नाहितीकरीता :

- १) या. कार्यकारी अधिकारी, स. व. सु. विभाग रत्नागिरी.
- २) समाज कल्याण अधिकारी (वर्ग १), समाज कल्याण कार्यालय रत्नागिरी.

जिल्हा विधान सभा नियमित

and the *luteola* subspecies are often inter-
mixed with the *virginica* subspecies. 1995-007

मुख्य भौतिकी का वैज्ञानिक अध्ययन का समय
का संबोधन कर, जहां जैविक विज्ञान अध्ययन का समय, वैज्ञानिक

संख्या	नाम	दृष्टि का प्रभाव	प्रयोग का प्रभाव	विषय का प्रभाव	विद्या का प्रभाव	विज्ञानीका प्रभाव
१	भौतिकी	५	३	३	५	५
२	आप भौतिकी	५	३	३	५	५
३	वैज्ञानिकी	५	५	३	५	५
४	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
५	जैविक विज्ञान	५	५	५	५	५
६	जैविक विज्ञान	५	५	५	५	५
७	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
८	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
९	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१०	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
११	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१२	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१३	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१४	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१५	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१६	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१७	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१८	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
१९	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२०	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२१	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२२	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२३	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२४	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२५	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२६	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२७	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२८	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
२९	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३०	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३१	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३२	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३३	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३४	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३५	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३६	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३७	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३८	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
३९	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५
४०	वैज्ञानिकी	५	५	५	५	५

वैज्ञानिकी
वैज्ञानिकी वैज्ञानिकी

ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସବ ଓ ଜୀବନାବ୍ଦୀ - ୧୯୫୨/୩ ରେ କୁଳାଳରେ

		ଶବ୍ଦକୁ ଆହୋ ବିବାହ ପାଇଁ,	ଶବ୍ଦକୁ କୃଷଣ ପାଇଁ ଏବଂ କରାନ୍ତିରେ କାହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମାତ୍ରମେ ବିବାହରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କିମ୍ବା କାହାରେ
୫	ବିଷ ପାଇଁ	କ୍ରୈଟି ପ୍ରତିକାଳୀନ ଲୋକଙ୍କ କାହାରେ,	ବିଷକାଳୀନ କାହାରେ କାହାରେ କିମ୍ବା ବିଷକାଳୀନ କିମ୍ବା କାହାରେ ପରିଚାରିତ କାହାରେ କିମ୍ବା କାହାରେ କାହାରେ କିମ୍ବା କାହାରେ
୬	ବିଷ କିମ୍ବା	୧. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ	୧. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
୭	ବିଷ କିମ୍ବା	୨. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ	୨. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
୮	ବିଷ କିମ୍ବା	କ୍ରୈଟି ଆହୋ ବିବାହ ପାଇଁ କାହାରେ	କ୍ରୈଟି ଆହୋ ବିବାହ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
୯	ବିଷ କିମ୍ବା	୧. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ	୧. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ
୧୦	ବିଷ କିମ୍ବା	୨. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ	୨. କାହାରେ କାହାରେ ପିଲାଗୀନୀ ପାଇଁ କାହାରେ

	1. श्री रामकृष्ण महाराज जी के सम्मान प्रशंसनीय विद्वान् श्री राम कृष्णनाथ द्वारा देखा गया था।	1. श्री रामकृष्ण महाराज जी के सम्मान प्रशंसनीय विद्वान् श्री राम कृष्णनाथ द्वारा देखा गया था।
2.	1. श्रीरामकृष्ण जी का भूत प्रवास विद्याली कैलाला - श्री कृष्णनाथ द्वारा देखा गया।	2. एक दूसरा श्रीरामकृष्ण जी के सम्मान प्रशंसनीय विद्वान् विद्वान् श्री राम कृष्णनाथ द्वारा देखा गया।
3.	1. श्रीरामकृष्ण जी का भूत प्रवास विद्याली कैलाला - श्री कृष्णनाथ द्वारा देखा गया।	1. श्रीरामकृष्ण जी का भूत प्रवास विद्याली कैलाला - श्री कृष्णनाथ द्वारा देखा गया।

गीत वा प्राचीन ग्रन्थों या उपर्युक्त ग्रन्थों अनुसार इनमें से किसी एक ग्रन्थ का अध्ययन करने के लिए ज्ञान विद्या का अध्ययन करना चाहिए।

Digitized by srujanika@gmail.com

मात्र वर्ण नियम संग्रह लेखन के लिए उपयोगी है। इसमें अल्प संख्या के लिए विशेष विधि दी गई है। यह विधि विशेष रूप से विशेष विधि के लिए बहुत उपयोगी है।

विशेष विधि का विवरण निम्न,

Ganesh Dharmendra
Tawaraj

(प्राचीन वाक्यों)

कृष्ण वर्णना

३५.

- a. विशेष विधि, विशेष, विशेष विधि, विधि,
- b. विशेष विधि विशेष विधि,
- c. विधि / विशेष विधि विशेष विधि,
- d. विशेष विधि, विशेष विधि, विशेष, विशेष विधि,
- e. विधि, विधि विशेष विधि, विशेष विधि,
- f. विशेष विधि,
- g. विशेष विधि विशेष विधि विशेष विधि विधि विधि,
- h. विधि विशेष विधि,
- i. विधि विधि विधि,
- j. विधि विधि विधि,
- k. विधि विधि विधि विधि,
- l. विधि विधि विधि विधि विधि,
- m. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- n. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- o. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- p. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- q. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- r. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- s. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- t. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- u. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- v. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- w. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- x. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- y. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,
- z. विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि विधि,

Writing Summary

[View Details](#)

ମୁଖ୍ୟ ପାଇଁ କାହାର ନାମ ନାହିଁ
କାହାର ନାମ ନାହିଁ
କାହାର ନାମ ନାହିଁ, କାହାର
ନାମ ନାହିଁ, କାହାର ନାମ ନାହିଁ
କାହାର ନାମ ନାହିଁ,
କାହାର ନାମ ନାହିଁ

10

mit Fliegen abgedeckt.
und Raupeen.

प्राचीन विद्या: विद्या का अधिकारीयता लेने वाली विद्या है। इसका अधिकारी विद्या-विद्युत है। विद्या का अधिकारी विद्या-विद्युत है। विद्या का अधिकारी विद्या-विद्युत है। विद्या का अधिकारी विद्या-विद्युत है।

and: ① *mitte Jahr, die Seite, auf der die Sache verhandelt wird,*
Feststellung,
② *mitte Jahr, die Seite, welche die Sache verhandelt,*
Feststellung, Feststellung,
③ *mitte Jahren, welche Seiten durch welche*
verhandelt werden, Feststellung, Feststellung.

କେବୁ ପ୍ରାଚୀଯା ଶିଳ୍ପାଦାନିକ ଏହା ପରିମାଣରେ ଶିଳ୍ପ-ବ୍ୟକ୍ତିର ଏ ଗାସି କୁଣ୍ଡା
ପରିମାଣରେ ହିମ ଅଧିକ ଏ. ଲୋକିର କାମ ହେବ, ହିମ ଖାତା, କେବୁଏ, କେବୁ, କେବୁର୍ ହେବ,
ହିମ ଖାତା, କେବୁ-ଏହା ପଥ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଅକ୍ଷେତ୍ର ଅକ୍ଷେତ୍ର ଅକ୍ଷେତ୍ର ଅକ୍ଷେତ୍ର ହେବ
ଏହା
ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା ଏହା

时间	事件	影响因素
1月	新年前夕	节日气氛浓厚
2月	元宵节	传统节日习俗

18

ENTRENAZIONE PER IL LAVORO IN FABBRICA	DOPO UN'ORA D'INTESA CON L'AMMINISTRAZIONE SI PUÒ DIVIDERE IN DUE TIPI: LA "MISURA" E LA "CORREZIONE".
LA "MISURA" - O "CORREZIONE CONSEGNATIVA"	È DI NATURE TUTTAMENTE DISCIPLINARE, INTERESSANDO UNICO IL LAVORO; ESCE CON UNA SERIE DI INSTRU- MENTI PER METTERE IL LAVORO IN ORDINE. LE MIGLIORI TECNICHE SONO: - METtere in ordine gli strumenti di lavoro, attrezzi e macchine; - Assegnare il lavoro alle persone che sono più capaci di eseguirlo; - Regolare la produzione in funzione delle possibilità del lavoro; - Eliminare ogni causa di perditione per il lavoro; - Organizzare il lavoro con una maggiore etichetta e organizzazione dei lavori.
LA "CORREZIONE" - "CORREZIONE DI AMBIENTI"	È DI NATURE SOCIALE, INTERESSANDO TUTTI I LAVORATORI; ESCE CON UNA SERIE DI INSTRU- MENTI PER METTERE TUTTI IN ORDINE. LE MIGLIORI TECNICHE SONO: - Mettere in ordine gli strumenti di lavoro, attrezzi e macchine; - Assegnare il lavoro alle persone che sono più capaci di eseguirlo; - Regolare la produzione in funzione delle possibilità del lavoro;
PROBLEMI SOCIETÀ	PROBLEMI SOCIALI INTERESSANTI

1) quei problemi riguardanti i diritti civili (diritti politici, diritti economici, sociali, politici); 2) quei problemi riguardanti l'esistenza dell'umanità, l'ambiente e le relazioni tra uomo e natura; 3) quei problemi riguardanti i rapporti fra i diversi gruppi umani (famiglia, etnia, classe, paese).

LEADERSCAPE IN PRACTICE

संस्कारिती नवर फैरियद् उत्तमिति

संस्कार वाले वाले वाले वाले वाले । २०२२०१०

प्रियकृति अनुष्ठान अवधारणा वाले वाले

त्रिवेदी विजय कुमार शर्मा	विजय कुमार शर्मा	1974
विजय कुमार शर्मा	विजय कुमार शर्मा	1975
विजय कुमार शर्मा	विजय कुमार शर्मा	1976
विजय कुमार शर्मा	विजय कुमार शर्मा	1977

विजय कुमार शर्मा

विजय कुमार शर्मा एक विभिन्न विषयों में विशेषज्ञ है। वह एक अद्वितीय विज्ञानी, लेखक, संगीतकार और वायनार्थी है। विजय कुमार शर्मा का जन्म 1974 में हुआ था।

विजय कुमार शर्मा का जन्म एक विशेषज्ञ विज्ञानी के घर हुआ।

विजय कुमार शर्मा

Page No.	Page No.	Subject	Page No.	Page No.	Subject
108	113	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air	112	113	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air
112	113	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air	113	114	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air
113	114	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air	114	115	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air
114	115	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air	115	116	On the effect of the temperature on the rate of diffusion of oxygen in the air

Category	Description	Quantity	Unit	Price	Total
Food	Apples	5	kg	100	500
Food	Bananas	3	kg	120	360
Food	Cheese	2	kg	200	400
Food	Flour	1	kg	50	50
Food	Meat	1	kg	300	300
Food	Pasta	1	kg	80	80
Food	Rice	1	kg	60	60
Food	Tomatoes	2	kg	90	180
Food	Yogurt	1	kg	150	150
Non-Food	Laundry Detergent	1	bottle	15	15
Non-Food	Toilet Paper	3	roll	10	30
Non-Food	Trash Bags	1	box	5	5
Non-Food	Water Bottles	2	bottle	10	20
Non-Food	Wipes	1	box	10	10

Frage	Antwort	Begründung
Was ist der Unterschied zwischen einem Konservator und einem Restaurator?	Konservator: Ein Konservator ist eine Person die einen Gegenstand so behandelt, dass dieser nicht weiter zerstört wird. Restaurator: Ein Restaurator ist eine Person die einen Gegenstand so behandelt, dass dieser wieder so gut wie neu ist.	Die Unterschiede bestehen darin, dass ein Konservator einen Gegenstand so behandelt, dass dieser nicht weiter zerstört wird. Ein Restaurator ist eine Person die einen Gegenstand so behandelt, dass dieser wieder so gut wie neu ist.
Was ist der Unterschied zwischen einer Restaurierung und einer Rekonstruktion?	Restaurierung: Eine Restaurierung ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Rekonstruktion: Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.	Die Unterschiede bestehen darin, dass eine Restaurierung eine Behandlung eines Gegenstands ist, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.
Was ist der Unterschied zwischen einer Restaurierung und einer Rekonstruktion?	Restaurierung: Eine Restaurierung ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Rekonstruktion: Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.	Die Unterschiede bestehen darin, dass eine Restaurierung eine Behandlung eines Gegenstands ist, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.
Was ist der Unterschied zwischen einer Restaurierung und einer Rekonstruktion?	Restaurierung: Eine Restaurierung ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Rekonstruktion: Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.	Die Unterschiede bestehen darin, dass eine Restaurierung eine Behandlung eines Gegenstands ist, um diesen wieder so gut wie neu zu machen. Eine Rekonstruktion ist eine Behandlung eines Gegenstands, um diesen wieder so gut wie neu zu machen.

1	with others such as my wife, who will, after work	1991.00	1. In fact nothing elsewise exists	
4	and the next day I will be with the work, I will not work by this time	1991.00	2. In fact nothing elsewise exists	
7	and others such as my wife I have all the time	1991.00	3. In fact nothing elsewise exists	
10	and the next day I will be with the work I do this from another point of view	1991.00	4. In fact nothing elsewise exists	
13	and others such as my wife I have all the time	1991.00	5. In fact nothing elsewise exists	
16	and the next day I will be with the work I do this from another point of view	1991.00	6. In fact nothing elsewise exists	
19	and others such as my wife I have all the time	1991.00	7. In fact nothing elsewise exists	
22		1991.00	8. In fact nothing elsewise exists	

Category	Description	Quantity	Unit	Price	Total
Food	Apples	5	kg	100	500
Food	Bananas	3	kg	120	360
Food	Cheese	2	kg	200	400
Food	Milk	1	kg	150	150
Food	Oranges	4	kg	180	720
Food	Potatoes	3	kg	140	420
Food	Tomatoes	2	kg	160	320
Food	Yogurt	1	kg	180	180
Non-Food	Laundry Detergent	1	bottle	10	10
Non-Food	Shampoo	1	bottle	12	12
Non-Food	Toilet Paper	2	roll	5	10
Non-Food	Trash Bags	1	bottle	8	8
Non-Food	Windex	1	bottle	15	15

प्राचीन
भूमिका

प्राचीन
भूमिका

परिशिष्ट-दोन

समितीच्या बैठकीचे संक्षिप्त कार्यवृत्त

पहिली बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६ रोजी जिल्हा परिषद कार्यालय, रत्नागिरी येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील प्रमाणे सन्माननिय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१. डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२. श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
३. श्री. रमेश बुंदीले, वि.स.स.
४. श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.
५. अऱ्ड जयदेव गायकवाड, वि.प.स.
६. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :
श्री.प्रकाशचंद्र खोँदले, अवर सचिव

रत्नागिरी जिल्हा परिषद

१. श्रीमती प्रेरणा देशभ्रतार, मुख्य कार्यकारी अधिकारी
२. श्री.आनंद पुसावळे, अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी
३. श्रीमती नूतन सावंत, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी
४. डॉ. ए. ए. आठल्ये, जिल्हा आरोग्य अधिकारी
५. डॉ. सु.चि. म्हस्के, जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी
६. श्री. एस. एस. सैद. जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी
७. श्री.किरण लोहार, शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक)
८. श्री.एकनाथ आंबोकर, शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक)

कोकण विभागीय आयुक्त कार्यालय :

श्रीमती कल्पना जगताप, सहायक आयुक्त (मावक)

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, रत्नागिरी :

१. श्री.प्रमोद जाधव, उपायुक्त तथा सदस्य
२. श्री. विशाल नाईक, संशोधन अधिकारी तथा सदस्य सचिव

सदरहू बैठकीत समितीने जिल्हा परिषद, रत्नागिरी यांच्या अंतर्गत असलेल्या अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांच्या भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेषाबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली.

दुसरी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक १० फेब्रुवारी, २०१६ रोजी जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील प्रमाणे सन्माननिय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१. डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२. श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
३. श्री. रमेश बुंदीले, वि.स.स.
४. श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.
५. अऱ्ड जयदेव गायकवाड, वि.प.स.
६. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव

जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी :

१. श्री.बी. राधाकृष्णन, जिल्हाधिकारी
२. श्री.सारंग कोडोलकर, निवासी उप जिल्हाधिकारी
३. श्रीमती निता शिंदे, उप जिल्हाधिकारी
४. श्री. प्रसाद उंबर्डे, उप विभागीय अधिकारी, रत्नागिरी
५. श्री. रविंद्र हजारे, उप विभागीय अधिकारी, चिपळूण
६. श्री. सुशील खांडेकर, उप विभागीय अधिकारी, राजापूर
७. श्री. मोरे, उप आयुक्त समाजकल्याण
८. श्री. ए.एस, बन्ने, सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण

कोकण विभागीय आयुक्त कार्यालय :

श्रीमती. कल्पना जगताप, सहायक आयुक्त (मावक)

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, रत्नागिरी :

१. श्री.प्रमोद जाधव, उपायुक्त तथा सदस्य
२. श्री. विशाल नाईक, संशोधन अधिकारी तथा सदस्य सचिव

सदरहू बैठकीत समितीने जिल्हाधिकारी कार्यालय, रत्नागिरी यांच्या अंतर्गत असलेल्या अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांच्या भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेषाबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली.

तिसरी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक ११ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी पोलीस अधीक्षक कार्यालय, रत्नागिरी येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील प्रमाणे सन्माननिय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१. डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२. श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
३. श्री. रमेश बुंदीले, वि.स.स.
४. श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.
५. अँड जयदेव गायकवाड, वि.प.स.
६. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव

पोलीस अधीक्षक कार्यालय, रत्नागिरी :

१. श्री. संजय शिंदे, पोलीस अधीक्षक
२. श्री. तुषार पाटील, अतिरिक्त पोलीस अधीक्षक
३. श्रीमती जयश्री गायकवाड, एस.डी.पी.ओ.
४. श्री. एस.एन. पाटील, पोलीस निरिक्षक
५. श्री. ए.एस. बन्ने, सहायक आयुक्त, समाजकल्याण
६. श्रीमती कल्पना जगताप, सहायक आयुक्त (मावक)
७. श्री. संतोष कोळी, पोलीस उप निरिक्षक (सायबर सेल)

कोकण विभागीय आयुक्त कार्यालय :

श्रीमती. कल्पना जगताप, सहायक आयुक्त (मावक)

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, रत्नागिरी :

१. श्री.प्रमोद जाधव, उपायुक्त तथा सदस्य
२. श्री. विशाल नाईक, संशोधन अधिकारी तथा सदस्य सचिव

सदरहू बैठकीत समितीने पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी यांच्या अंतर्गत असलेल्या अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांच्या भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेषाबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांशी चर्चा केली.

चौथी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी नगरपरिषद, रत्नागिरी येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीस खालील प्रमाणे सन्माननिय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१. डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२. श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
३. श्री. रमेश बुंदीले, वि.स.स.
४. श्री. विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.
५. अँड जयदेव गायकवाड, वि.प.स.
६. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव

नगरपरिषद रत्नागिरी :

१. श्री. एन.बी. खोडके, मुख्याधिकारी
२. श्री. एम.ए. नदाफ, कनिष्ठ बांधकाम पर्यवेक्षक
३. श्री. जितेंद्र आयरे, जलमापक पर्यवेक्षक
४. श्रीमती. पुजा कीर, आस्थापना विभाग
५. श्री. देविदास जोंधळे, सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी
६. श्री. संजय गोडबोले, सहाय्यक लेखापाल
७. श्री. राजन साळवी, प्रभारी प्रशासकीय अधिकारी

कोकण विभागीय आयुक्त कार्यालय :

श्रीमती. कल्पना जगताप, सहाय्यक आयुक्त (मावक)

जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती, रत्नागिरी :

१. श्री.प्रमोद जाधव, उपायुक्त तथा सदस्य
२. श्री. विशाल नाईक, संशोधन अधिकारी तथा सदस्य सचिव

सदरहू बैठकीत समितीने नगरपरिषद, रत्नागिरी यांच्या अंतर्गत असलेल्या अनुसूचित जातीच्या उमेदवारांच्या भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेषाबाबत संबंधित अधिकाच्यांशी चर्चा केली.

पाचवी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी विधानभवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकिस खालीलप्रमाणे सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१. डॉ. सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
२. श्री. लखन मलिक, वि.स.स.
३. श्री. हरिष पिंपळे, वि.स.स.
४. श्री. सुधीर पारवे, वि.स.स.
५. श्र. रमेश बुदिले, वि.स.स.
६. प्रा.वर्षा गायकवाड, वि.स.स.
७. श्री.विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.
८. श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स.
९. प्रा. जोगेंद्र कवाडे, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव

विभागीय प्रतिनिधी :

१. श्री. रजनिश शेठ, प्रधान सचिव, गृहविभाग
२. श्री. असिम गुप्ता, सचिव, ग्रामविकास विभाग
३. श्री. बाजीराव जाधव, सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग
४. श्री. भा. र. गावित, सह सचिव, साप्रवि.
५. श्री. जा. मा. गोसावी, सह सचिव, सामाजिक न्याय विभाग
६. श्री. नंददिप, जिल्हाधिकारी रत्नागिरी
७. श्री. लक्ष्मीनारायण मिश्रा, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. रत्नागिरी
८. श्री. कैसर खलिद, पोलीस महानिरिक्षक
९. श्री. प्रणय अशोक, पोलीस अधीक्षक, रत्नागिरी
१०. श्री. अरविंद माळी, मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, रत्नागिरी

सदरहू बैठकीत समितीने प्रधान सचिव, गृहविभाग, सचिव, ग्रामविकास विभाग, सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, सामाजिक न्याय विभाग, नगरविकास विभाग व इतर संबंधित अधिकारी यांची साक्ष घेतली.

सहावी बैठक

अनुसूचित जाती कल्याण समितीची बैठक दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१६ रोजी विधानभवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकिस खालीलप्रमाणे सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती :

१०. डॉ.सुरेश खाडे, वि.स.स. तथा समिती प्रमुख
११. श्री.सुभाष साबणे, वि.स.स.
१२. डॉ.सुजित मिणचेकर, वि.स.स.
१३. प्रा.वर्षा गायकवाड, वि.स.स.
१४. श्री.विजय उर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय :

१. डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव
२. श्रीमती मेघना तळेकर, उप सचिव
३. श्री. प्रकाशचंद्र खोंदले, अवर सचिव
४. श्री. दामोदर गायकर, कक्ष अधिकारी

सदर बैठकीत समितीने प्रारूप अहवालावर चर्चा करून किरकोळ दुरुस्तीसह तो संमत केला.